

Wet van.....
houdende regels met betrekking tot het
Basis Onderwijs
(Wet Basisonderwijs)

ONTWERP

De President van de Republiek Suriname,

In overweging genomen hebbende, dat het gewenst is dat de wetgeving voor het 8 jarig basis onderwijs wordt vastgelegd teneinde de rechtszekerheid en voortgang van het onderwijs te waarborgen. Dat het gewenst is dat de onderwijswetgeving de innovaties in het onderwijs begeleidt en mogelijk maakt. Dat het gewenst is de kwaliteit van het onderwijs te verhogen en te waarborgen en dat leerlingen een ononderbroken leerweg van acht jaar kunnen volgen die hen geschikt maakt voor oriëntatie in een keuze voor een beroepsopleiding en zo gewenst verder onderwijs te genieten.

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door de Nationale Assemblee, bekrachtigd de onderstaande wet:

Hoofdstuk I

Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

1. President	:	de President van de Republiek Suriname.
2. Minister	:	minister belast met onderwijs en
Volksontwikkelingsaangelegenheden
3. Directeur	:	directeur belast met aangelegenheden
betreffende het onderwijs
4. Basis Onderwijs	:	het 8-jarige basisonderwijs

-
5. Openbare school	:	een door de Staat in stand gehouden school.
6. Bijzondere school	:	een door een privaatrechtelijke rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid in stand gehouden school op levensbeschouwelijke en pedagogische grondslag, welke mede door de Staat wordt bekostigd en blijkens de statuten en reglementen zich ten doel stelt om onderwijs te doen geven, zonder daarbij winst te beogen.
7. Particuliere school	:	een door een privaatrechtelijke rechtspersoon in stand gehouden school, die niet door de Staat wordt bekostigd.
8. Bevoegd gezag	:	voor het openbaar onderwijs, de minister of een door hem daartoe aangewezen openbaar bestuursorgaan. Voor het bijzonder of particulier onderwijs, het bestuur van een rechtspersoon dat krachtens statuten of reglementen daartoe de bevoegdheid heeft.
9. Leerkracht	:	onderwijsgevende op een school voor het Basisonderwijs
10. Ouder/verzorger	:	de wettelijke vertegenwoordiger.
11. Leerling	:	degene die is ingeschreven op een school voor het Basis Onderwijs.
12. Schooljaar	:	het tijdvak van 1 oktober tot en met 30 september daaraanvolgend (wijzigingen door het bevoegd gezag voorbehouden)
13. Personeel	:	personen werkzaam op een school, te onderscheiden in onderwijzend personeel, leidinggevend van de school belast met de dagelijkse leiding van de school. Tevens de aan de school verbonden leerkrachten die onderwijs verzorgen. Niet-onderwijzend

		personeel, degenen die aan de school verbonden zijn en geen onderwijs geven.
14. Fase/bouw	:	organisatorisch en onderwijskundig onderdeel van het Basis Onderwijs.
15 .Scholencluster	:	groep van scholen in een bepaalde regio, die samenwerken op verschillende gebieden, o.a. gemeenschappelijke schoolplan, proefwerken, gemeenschappelijke onderwijsactiviteiten, bij- en nascholingen en trainingen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.
16. Afstandsonderwijs	:	het onderwijs dat vrijwel uitsluitend door middel van multimedia wordt verstrekt, waardoor de leerling niet aan een bepaalde plaats van een onderwijsinstelling is gebonden.
17. Speciaal onderwijs	:	Onderwijs gegevens op een school of onderwijsinstelling bestemd voor leerlingen die op grond van één of meerdere beperkingen zoals fysieke, emotionele, psychische, cognitieve of andere beperkingen het Basis Onderwijs tijdelijk of definitief niet kunnen volgen.
18. Leerplan	:	plan gebaseerd op een nationaal onderwijsfilosofie ontwikkeld door het Ministerie.
19. Schoolplan	:	plan omvattende met name het geïntegreerde spelwerkplan en het schoolwerkplan van de school gericht op het ononderbroken leerproces van de leerling, alsmede het zorg- , personeels- en het financieel- en materieelbeleid.
20. Schoolplan onderbouw	:	onderdeel van het schoolplan, omvattende een beschrijving van het onderwijs-

	inhoudelijke aanbod van de school in de onderbouw van het Basis Onderwijs en de maatregelen van de school om de kwaliteit van het onderwijs in de onderbouw te verbeteren.
21. Schoolplan bovenbouw :	onderdeel van het schoolplan, omvattende een beschrijving van het onderwijs-inhoudelijke aanbod van de school in de bovenbouw van het Basis Onderwijs en de maatregelen van de school om de kwaliteit van het onderwijs in de bovenbouw te verbeteren.
22. Schoolreglement:	een reglement vastgesteld door de school welke de onderlinge rechten en plichten van de leerlingen en personeel van de school regelt.
23. Inspectie of inspecteur :	orgaan of persoon belast met het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs als bedoeld in artikel 12.
24. Vertrouwensinspecteur :	onderwijsinspecteur die naast zijn taken als bedoeld in artikel 12, belast is met de behandeling van klachten over fysiek geweld, seksuele intimidatie of misbruik in het onderwijs.
25. Leerplichtambtenaar :	een ambtenaar die toezicht houdt op de naleving van de Leerplichtwet.
26. Onderwijsoverlegplatform:	een platform waarin onder andere zitting hebben functionarissen van het openbaar en bijzonder onderwijs zoals bedoeld in artikel 22 lid 1 en 3.
27. Medezeggenschap :	medezeggenschap oudercommissie geregeld volgens de richtlijnen van OSU (Ouderparticipatie Stimulerende Unit).
28. Klachtencommissie :	commissie vastgesteld door het bevoegd

- gezag voor het behandelen van klachten/geschillen binnen het onderwijs.
29. Onderwijsdeelnemers : een ieder die participeert in het onderwijsleerproces.
30. Schoolleider : degene belast met de leiding van een Basisschool.
31. AVOS : door de Minister ingesteld platform belast met aanpassingen en vernieuwingen van de onderwijswetten en regelingen in Suriname.

Doelstelling en uitgangspunten

Artikel 2

1. In het Basis Onderwijs wordt de ontwikkeling en vorming van de leerling bevorderd door het aanbieden van intellectuele en algemene vaardigheden, lichamelijke en culturele vorming, en wel op zodanige wijze dat hij/zij in staat is in de samenleving te functioneren, vervolgonderwijs en verdere scholing te volgen. Hierbij zal blijvend respect worden opgebracht voor alle vormen van cultuur in onze multiculturele en multilinguale samenleving.
2. Het Basis Onderwijs richt zich nadrukkelijk mede op de creatieve, talentgerichte, sociale, democratische en maatschappelijke vorming van de leerling en maken Basic Life Skills, preparatorische en praktische vaardigheden en burgerschaps- en natievorming met daarin opgenomen de heraldische beleving, een integraal deel uit van het leerplan.
3. Het Basis Onderwijs richt zich op het bevorderen en stimuleren van de financiële educatie en ondernemerschap bij de leerlingen.
4. Het Basis Onderwijs is mensvriendelijk en stelt het belang van de leerling om te leren en zich te ontwikkelen centraal, terwijl voor alle onderwijsdeelnemers er een uitdagende en aantrekkelijke leeromgeving moet bestaan.

5. Het Basis Onderwijs wordt zodanig ingericht dat het gebruik van communicatie- en informatietechnologie in en buiten de school mogelijk is.
6. Het Basis Onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen vanaf omstreeks 4 jaar tot 12 jaar.
7. De school houdt de voortgangsprestaties van de leerlingen steeds nauwkeurig bij en doet hiervan periodiek verslag, tenminste elk kwartaal, aan de ouder en de leerling.
8. Het Basis Onderwijs wordt in de Nederlandse taal tot nadere orde toe, conform de woordenlijst van de Nederlandse Taal Unie, gegeven. Bij Ministeriële beschikking kan in bijzondere gevallen en met redenen omkleed hiervan worden afgeweken.

Structuur van het Basis Onderwijs

Artikel 3

1. Het Basis Onderwijs bestaat uit de volgende fasen:
 - Onderbouw: omvattende de leerjaren 1 tot en met 4
 - Bovenbouw: omvattende de leerjaren 5 tot en met 8
2. Het Basis Onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen in de onderbouw van vier jaren, tenminste 800 uren onderwijs per schooljaar ontvangen en in de daaraan volgende bovenbouw, gedurende vier jaar tenminste 850 uren per schooljaar onderwijs ontvangen.
3. Bij Staatsbesluit kunnen de uren als bedoeld in artikel 3 lid 2 vanwege bijzondere of gewijzigde omstandigheden of regionale regels worden gewijzigd.

Leerplicht

Artikel 4

1. De ouder is verplicht overeenkomstig de bepalingen van deze wet ervoor te zorgen dat het kind onderwijs geniet. Voor het ontvangen van huisonderwijs kan de inspectie namens de Minister met redenen omkleed toestemming verlenen.
2. De verplichting om te zorgen dat een kind leerplichtig wordt begint op de dag waarop het kind de leeftijd van omstreeks vier jaar heeft bereikt en eindigt waarin het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.
3. Bij de inspectie worden leerplichtambtenaren aangesteld die belast zijn met het toezicht op de uitvoering van artikel 4 lid 1. In de leerplichtwet worden hun opsporingstaken en bevoegdheden opgenomen. De leerplichtambtenaar wordt al toezichthoudende autoriteit op de leerplicht ingesteld.
4. Namens de Minister kan de inspectie dispensatie verlenen aan de leerling van de plicht tot inschrijving op grond van lichamelijke en psychische gebreken.
5. Bij wet worden nadere regels gesteld betreffende de leerplicht en met name het geven van thuisonderwijs.

Toelating tot, doorstroming in en afsluiting van het Basis Onderwijs

Artikel 5

1. Het beleid van de school is erop gericht dat alle leerplichtige leerlingen het Basis Onderwijs volgen. Mocht echter blijken dat een leerling op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen het Basis Onderwijs niet zal kunnen volgen, wordt in overleg met de ouders en de inspectie, na advies van de daartoe bevoegde personen of instanties, naar een passende school of onderwijsinrichting voor de leerling gezocht. In geen geval wordt de leerling onderwijs onthouden.
2. De leerling die op de dag van inschrijving of uiterlijk 15 oktober van het schooljaar van inschrijving 4 jaar oud is, wordt toegelaten tot het Basis Onderwijs. Dispensatie van de toelatingseis in de vorige volzin wordt verleend aan de leerlingen die tussen 15 oktober en 31 december van het jaar van inschrijving 4 jaar

- oud worden. Dispensatie wordt ook verleend aan de leerlingen die de instaptoets voor leerbereidheid en schoolrijpheid hebben gehaald.
3. De doorstroming in het Basis Onderwijs vindt plaats door beoordeling van de leerkracht op grond van geleverde prestaties blijkend uit schriftelijke proefwerken, periodieke toetsen van het Examenbureau, observaties, portfolio's en verslagen.
 4. De leerling verlaat het Basis Onderwijs in de regel op de leeftijd van 12 jaar.
 5. Het Basis Onderwijs wordt afgesloten nadat de leerling de Basis School met goed gevolg heeft doorlopen naar bevindingen van de schoolleiding, het Examenbureau en de Inspectie. Hierbij wordt aan de leerling een diploma uitgereikt voorzien van de geleverde prestaties en eventuele adviezen.
 6. Bij het verlaten van de school ontvangt de leerling een door de schoolleider afgegeven verklaring, voorzien van de resultaten van de geleverde prestaties en eventuele adviezen.
 7. Bij Staatsbesluit worden nadere regels gegeven over de inschrijvings-, slagings- en overgangsnormen. Tevens wordt aangegeven in welke leerjaren en op welke tijdstippen objectieve diagnostische en selectieve toetsen vanwege het Examenbureau worden afgenomen.

Hoofdstuk II

Schoolplan en inhoud van het Basis Onderwijs

Het schoolplan

Artikel 6

1. Het schoolplan biedt een beschrijving van de maatregelen van de school om de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen. Deze maatregelen omvatten in elk geval de onderwijsinhouden, het zorgbeleid, het personeelsbeleid, het financieel- en materieelbeleid en alle overige zaken die de kwaliteit van de school in zijn totaliteit betreffen.

2. De onderwijsinhouden worden, voor wat betreft de leerjaren 1 en 2, vastgelegd in een speelwerkplan en voor de leerjaren 3 tot en met 8 in een schoolwerkplan.
3. Het schoolplan kan betrekking hebben op één of meer scholen voor het Basis Onderwijs vallend onder hetzelfde bevoegd gezag.
4. Bij Ministeriële Beschikking wordt aangegeven op welk tijdstip de scholen voor de eerste maal hun schoolwerkplan gereed behoren te hebben.

Opstellen en vaststellen van het schoolplan

Artikel 7

1. Het schoolplan wordt door het personeel van een school of scholencluster opgesteld, volgens de richtlijnen, aanwijzingen en modellen van het Ministerie. Het bevoegd gezag kan nadere richtlijnen en aanwijzingen geven aan de onder haar gezag vallende scholen over de nadere invulling hiervan.
2. Het bevoegd gezag stelt tenminste éénmaal per drie jaar het schoolplan, na evaluatie en bijstelling, vast.
3. Het schoolplan alsmede de wijzigingen daarin worden door het bevoegd gezag naar de inspectie gestuurd ter toetsing en advisering.

Inhoud van het onderwijs in de onderbouw

Artikel 8

1. Het onderwijs in de onderbouw wordt gegeven volgens een speelwerkplan, dat de onderwijs-inhoudelijke aspecten van het onderwijs bevat en de maatregelen van de school om de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen.
2. Het speelwerkplan omvat een schema van de verdeling van de onderwijs-activiteiten over de schooltijden en perioden.
3. Het onderwijs-inhoudelijk deel van het speelwerkplan omvat tenminste de volgende aspecten:

- Persoonlijkheids- en sociaal-emotionele ontwikkeling, “Learning by doing”;
- Schooltaalverwerving;
- Taalontwikkeling en voorbereidend en aanvankelijk lezen;
- Ruimtelijke oriëntatie, ruimtelijk inzicht, voorbereidend en vorderend rekenen;
- Wereldoriëntatie en culturele oriëntatie;
- Milieubewustzijn;
- Vaderlandsliefde en burgerschapsvorming: kennis van het volkslied, het wapen van Suriname en de vlag, nationale liederen en gedichten, samenleven en wonen;
- Lichamelijke ontwikkeling, coördinatie, sport en spel;
- Creativiteitsontwikkeling, waaronder expressie, muziek, probleemoplossend vermogen;
- Basic Life Skills, waaronder hygiëne en verzorging;
- Technologische oriëntatie waaronder ICT-basisvaardigheden;
- Agrarische Oriëntatie.

Inhoud van het onderwijs in de bovenbouw

Artikel 9

Het onderwijs in de bovenbouw wordt gegeven volgens een schoolwerkplan en omvat in elk geval de volgende vakken en kennisgebieden, zo mogelijk in samenhang:

- a. Rekenen, wiskunde en statistiek;
- b. Nederlandse taal;
- c. Vreemde talen, waaronder elementair Engels, Spaans en Portugees;
- d. Zintuiglijke en lichamelijke oefening;
- e. Expressievakken, waaronder tenminste: tekenen, muziek, handvaardigheid, spel en beweging;
- f. Wereldoriëntatie, waaronder tenminste aardrijkskunde en geschiedenis;
- g. (Bedrijfs)-economische oriëntatie, waaronder handelskennis, elementaire boekhouden en bedrijfsrekenen;
- h. Natuur, waaronder biologie, milieu en agrarische vorming;
- i. Technologie, waaronder techniek, informatie en communicatie.

Voorts dient aandacht te worden besteed aan de volgende attitudes, kennis- en vaardigheidsgebieden:

- a. Life skills;
- b. Burgerschaps- en natievorming, tenminste omvattende de opbouw van de Staat en de democratische structuren, de religieuze en levensbeschouwelijke oriëntaties in

- het land, economische en sociale oriëntaties en de multiculturele samenleving, samenleven met respect voor elkaar en de heraldische beleving en vorming;
- c. Persoonlijke, sociale en emotionele ontwikkeling;
 - d. Mensenrechten educatie en
 - e. Community service.

Hoofdstuk III

Reglementering, toezicht en ondersteuning

Het schoolreglement

Artikel 10

1. Het schoolreglement heeft tot doel om de goede omgangsvormen in de school tussen leerlingen onderling en leerlingen en leerkrachten te bevorderen en informatie te verstrekken over de gang van zaken op de school. Het reglement dient in zijn regelgeving uit te gaan van wederzijds respect voor elkaar, waardoor leerlingen in een sfeer van verdraagzaamheid, respect voor elkaar en openheid kunnen leren en onderwezen worden. De straffen op school mogen in geen geval lichamelijk of geestelijk vernederend zijn.
2. Elke school dient een schoolreglement vast te stellen. Alvorens hiertoe over te gaan wordt het concept schoolreglement ter advisering aan de inspectie voor het Basis Onderwijs voorgelegd.
3. Het bevoegd gezag kan, ten behoeve van de onder haar ressorterende scholen, een model of voorbeeld schoolreglement samenstellen. Het personeel van de school of scholencluster pleegt hierop zo nodig aanpassingen of aanvullingen en stelt vervolgens het schoolreglement vast conform artikel 10 lid 2.
4. Het schoolreglement dient ten minste te bevatten:
 - a. een stringent verbod op het toepassen van lijfstraffen en vernederende straffen op de leerlingen;
 - b. de plichten van de leerlingen voor zover het betreft het gedrag en kledingsvoorschriften op de school, alsook duidelijke afspraken voor cellulair gebruik;

- c. de plichten van de leerlingen voorzover het betreft de gezondheid en de hygiëne op de school;
 - d. de straffen van de school bij het niet nakomen van hun plichten door de leerlingen;
 - e. de rechten van de leerlingen voor wat betreft:
 - tijdige kennisname van afname proefwerken;
 - herkansingsmogelijkheden van proefwerken;
 - inzage en bespreking van proefwerken;
 - kennisname van (eind)cijfers;
 - correcte bejegening door het personeel;
 - mogelijkheden van beklag over bejegening en beoordeling.
5. Het permanent verwijderen van een leerling van de school als strafmaatregel, kan slechts genomen worden na verkregen toestemming van de inspecteur voor het Basis Onderwijs, gehoord de ouders van het kind en de betrokkene. De school draagt in samenwerking met de inspecteur zorg voor plaatsing van de leerling op een andere school.
 6. In het schoolreglement zijn regels opgenomen die het mogelijk maken dat leerlingen hun beklag doen over de toepassing van de regels in het schoolreglement. De wijze van afdoening van dit beklag is tevens in het reglement opgenomen.
 7. De schoolleiding is onmiddellijk verplicht om bij elke belaging, met name spirituele belaging(in trance geraten) of het pesten, de inspectie en de ouders/verzorgers van de leerling, van het gebeuren in kennis te stellen.
 8. Het beleid van het ministerie blijft erop gericht, via de inspectie, eenduidigheid te betrachten bij het handelen in geval van tienerzwangerschappen.

Oudercommissie en medezeggenschap

Artikel 11

1. Aan elke school of scholencluster voor het Basis Onderwijs moet een oudercommissie verbonden zijn.
2. De oudercommissie dient:
 - a. mede te helpen de omstandigheden te verbeteren om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen;

- b. te waken tegen discriminatie op welke grond dan ook op de school;
 - c. te bevorderen dat er een eerlijk en rechtvaardig beleid op de school wordt gevoerd;
 - d. de school naar best vermogen te adviseren over het schoolplan en het schoolreglement;
 - e. mede de veiligheid, de gezondheid en het welzijn op de school te bevorderen;
 - f. de school te assisteren bij schoolactiviteiten.
3. De oudercommissie doet aan de leiding van de school jaarlijks schriftelijk verslag van haar werkzaamheden en voornemens voor het daaraan volgend jaar.
4. Bij Staatsbesluit worden de inrichting, voorwaarden van toetreden, werkwijze, faciliteiten en de bevoegdheden van de oudercommissie nader geregeld.

Toezicht door de inspectie

Artikel 12

1. De Minister en onder zijn gezag de inspectie, draagt zorg voor het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Deze zorg omvat in elk geval het toezicht op de uitvoering van het speelwerkplan, het schoolwerkplan en het toezicht op de naleving van het schoolreglement.
2. De inspectie staat onder de dagelijkse leiding van de Inspecteur-generaal.
3. De inspecteurs voor het Basis Onderwijs hebben steeds toegang tot de scholen. De leiding van de school, het personeel en de overige organen zijn steeds verplicht de inspecteur alle gevraagde informatie te verschaffen en inzage te geven in de gevraagde bescheiden voor zover die de schoolactiviteiten en het onderwijs betreffen.
4. Tot de taak van de inspectie behoort onder meer:
- a. het toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften;
 - b. het bekend blijven met de toestand van het onderwijs onder meer door gestructureerd/gepland bezoek aan de scholen en de rapportage daarover;
 - c. het bevorderen van de ontwikkeling van het onderwijs door overleg met de Minister, de leiding de leerkrachten en andere onderwijsinstellingen van de

- school, de organisatiebureaus, het Examenbureau, de oudercommissie en alle daarvoor in aanmerking komende personen en afdelingen;
- d. het doen van voorstellen aan de Minister die in het belang van de kwaliteit en de ontwikkeling van het onderwijs worden geacht;
 - e. het optreden als mediator in conflictsituaties op de scholen;
 - f. zich steeds op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en innovaties in het onderwijs door periodiek informatief overleg te voeren met de verschillende afdelingen van het Ministerie;
 - g. het verrichten van werkzaamheden die door wettelijke voorschriften aan hem zijn opgedragen en alle overige werkzaamheden die de kwaliteit van het onderwijs bevorderen.
5. Bij de inspectie zijn vertrouwenspersonen werkzaam die tot taak hebben het fungeren als: aanspreekpunt, adviseur, bijstandsverlener en begeleider van leerlingen, die het slachtoffer zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie dan wel van fysiek of psychisch geweld, gepleegd door een onderwijsdeelnemer van het Basis Onderwijs.
6. De vertrouwenspersoon is, in geval het betreft seksueel misbruik of seksuele intimidatie, verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem in de uitoefening van zijn functie is toevertrouwd door een onderwijsdeelnemer, de ouders of leerling of een ten behoeve van het onderwijs met taken belaste persoon, tenzij de geheimhouding wordt ontlast door de persoon in kwestie.
7. Bij Staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de inrichting, taken, bevoegdheden en de werkwijze van de inspectie en de vertrouwensinspecteurs.

Klachtenregeling

Artikel 13

1. Het bevoegd gezag treft een regeling voor de behandeling van klachten op de school.

De regeling vermeldt tenminste:

- a. de instelling van een klachtencommissie, die klachten behandelt,
- b. de wijze waarop de klachtencommissie haar werkzaamheden verricht,

- c. de termijn waarbinnen de klager een klacht kan indienen en
 - d. de termijn waarbinnen de klachtencommissie een besluit aangaande de klacht neemt;
 - e. de beroepsmogelijkheden op het besluit van de klachtencommissie;
 - f. de samenstelling van de klachtencommissie, bestaande uit tenminste drie leden, waaronder een voorzitter die geen deel uit maakt van het bevoegd gezag en niet werkzaam is voor, of bij het bevoegd gezag of school.
2. In de klachtencommissie heeft geen zitting een persoon op wie de klacht rechtstreeks betrekking heeft.
3. Ouders dan wel verzorgers en personeelsleden kunnen bij de klachtencommissie een klacht indienen over gedragingen, een handelen of nalaten door het bevoegd gezag of personeel van de school.
4. De klager en degene over wie geklaagd wordt, dan wel de instantie waarover geklaagd wordt, krijgen de gelegenheid om:
- a. hun zienswijze mondeling of schriftelijk kenbaar te maken en toe te lichten;
 - b. zich te doen bijstaan bij de behandeling van de klacht.
5. De klachtencommissie vormt zich, op grond van de overgelegde stukken, de mondelinge toelichtingen, getuigenverklaringen en de beraadslagingen, een oordeel over de gegrondheid van de klacht,
- a. alvorens tot een schriftelijk oordeel te komen over de klacht, beproeft de klachtencommissie eerst een minnelijke oplossing over de klacht. Komen de klager en de aangeklaagde tot een minnelijke oplossing, dan wordt daarvan schriftelijk verslag gedaan door de commissie.
 - b. en de klachtencommissie geeft een schriftelijk oordeel over de klacht en deelt dit oordeel mee aan de partijen, zo mogelijk voorzien van aanbevelingen.
 - c. en de klager, aangeklaagde en het bevoegd gezag ontvangen een afschrift van het oordeel van de klachtencommissie.
 - d. en het bevoegd gezag deelt aan de klager binnen 6 weken na ontvangst van het oordeel van de klachtencommissie mee afhankelijk van de aard en ernst van de klacht, of en, welke maatregelen genomen zullen worden.
 - e. Het bevoegd gezag deelt de klager en de klachtencommissie, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, binnen 4 weken na ontvangst van het in het zesde lid bedoelde oordeel van de klachtencommissie schriftelijk mede of hij het oordeel over de gegrondheid van de klacht deelt en of hij naar aanleiding van dat oordeel maatregelen zal nemen en zo ja welke. Bij afwijking van de in de eerste volzin bedoelde termijn, doet het bevoegd gezag daarvan met redenen

omkleed mededeling aan de klager en de klachtencommissie onder vermelding van de termijn waarbinnen het bevoegd gezag zijn standpunt bekend zal maken.

6. Degene die betrokken is bij de uitvoering van dit artikel en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan de vertrouwelijkheid redelijkerwijs moet worden vermoed, is verplicht tot geheimhouding daarvan.
7. Degene die betrokken is bij de uitvoering van dit artikel en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijze moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
8. Gegevens die betrekking hebben op een klacht worden bewaard op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor de leden van de klachtencommissie en het bevoegd gezag.

Organisatiebureaus

Artikel 14

1. De Organisatiebureaus van het Ministerie voeren onder het gezag van de Minister het personeels- en organisatiebeleid jegens de school en het personeel uit. Ze adviseren scholen en geven kaders en richtlijnen voor het voeren van een personeelsbeleid op de scholen.
2. Tot het personeelsbeleid worden gerekend:
 - a. het doen van voorstellen tot de benoeming, het muteren, de schorsing en het ontslaan van personeel;
 - b. het doen van voorstellen tot het geven van sancties vanwege gedragingen die het aanzien van het beroep schaden en de toepassing daarvan;
 - c. het voeren van HRM-beleid en het doen van voorstellen hieromtrent waaronder verzuimbeleid, scholing, trainingen en het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP).
3. Tot het organisatiebeleid worden gerekend:
 - a. het doen van voorstellen met betrekking tot het samenvoegen van scholen en de uitvoering daarvan;
 - b. het doen van voorstellen met betrekking tot het opheffen van scholen en de uitvoering daarvan;

- c. het doen van voorstellen met betrekking tot het oprichten van nieuwe scholen;
 - d. het doen van voorstellen met betrekking tot logistieke en vervoersaangelegenheden en het uitvoeren daarvan.
4. Bij Staatsbesluit met daaraan gekoppelde uitvoeringsbesluiten worden nadere regels gesteld over de inrichting, taken, bevoegdheden en de werkwijze van de organisatiebureaus voor het Basis Onderwijs.

Begeleiding, her- en bijscholing

Artikel 15

1. Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en daardoor de kwaliteit van de onderwijsgevenden te verhogen, wordt door of vanwege het Ministerie op structurele en geïnstitutionaliseerde wijze begeleiding, bij- en nascholing aan de leerkrachten verstrekt.
2. De afdeling belast met de begeleiding van het Ministerie wordt ingezet bij de begeleiding van de leerkrachten en scholenclusters van het Basis Onderwijs.
3. Voor de bij- en nascholing van leerkrachten van het Basis Onderwijs is er een Instituut.
4. Bij Staatsbesluit worden nadere regels gesteld voor de inrichting, de taken en bevoegdheden en de werkwijze van het Instituut voor de na- en bijscholing van leerkrachten van het Basis Onderwijs.

Examenbureau

Artikel 16

1. Aan het Examenbureau is opgedragen het ontwikkelen, organiseren, analyseren en registreren van de toetsen en examens ten behoeve van het Basis Onderwijs.
2. Tevens worden er objectieve instrumenten ontwikkeld om de kwaliteit van het onderwijs te meten en voor de diagnose en selectie van leerlingen.

3. Het Examenbureau ontwikkelt ten behoeve van de school ook andere instrumenten om de prestaties van leerlingen vast te leggen, waaronder portfolio's en beoordelingsmodellen.
4. Het Examenbureau ontwikkelt op regelmatige basis nationaal vergelijkende toetsen voor het Basis Onderwijs.
5. Bij Staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de afname van de toetsen en examens bedoeld in het artikel 16, de leden 1 en 2 en de daarbij behorende normen.

Hoofdstuk IV

Onderwijsdeelnemers

Bevoegdheid tot het geven van onderwijs

Artikel 17

1. Onderwijs in het Basis Onderwijs mag slechts gegeven worden door degene die:
 - a. in het bezit is van een verklaring van goed gedrag afgegeven door de daartoe bevoegde Justitiële dienst;
 - b. in het bezit is van een verklaring omtrent de gezondheid, afgegeven door, of vanwege het Ministerie van Volksgezondheid;
 - c. in het bezit is van een bewijs van bekwaamheid voor het geven van onderwijs;
 - d. niet krachtens rechterlijke uitspraak van het geven van onderwijs is uitgesloten.
2. Allen, die onderwijs geven in strijd met de in deze Basis Onderwijs Wet gestelde eisen of, die zich gedragen op een wijze welke een goed onderwijzer niet betaamt, kunnen disciplinair worden gestraft. Zonodig kan de Minister op voordracht van het bevoegd gezag hun de bevoegdheid tot het geven van onderwijs voor een bepaalde tijd of blijvend ontnemen.
3. Bij Staatsbesluit wordt aangegeven welke diploma's, akten en getuigschriften bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de verschillende fasen van het Basis Onderwijs.

4. Bij Staatsbesluit worden nadere eisen gesteld om te kunnen worden benoemd tot leidinggevende van een school voor het Basis Onderwijs. Dit Staatsbesluit bevat tenminste de bekwaamheidseisen, ervaringseisen en de competentieprofielen van deze functionaris.

Personeel van de school

Artikel 18

1. Aan een school voor Basis Onderwijs is een managementteam verbonden, dat bestaat uit de leidinggevendenden van de verschillende fasen van het Basis Onderwijs. Het managementteam is in onderschikking aan het bevoegd gezag, verantwoordelijk voor de onderwijskundige, technische en organisatorische taken van de school.
2. De schoolleider van een school voor Basis Onderwijs zit het managementteam voor.
3. Aan elke fase kan een onderhoofd, lid van het managementteam, verbonden zijn.
4. Het personeel van de school bestaat uit onderwijsgevendenden en niet-onderwijzend personeel.
5. Het bevoegd gezag stelt een statuut voor het managementteam vast.
6. Het statuut voor het managementteam omvat tenminste de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de leden. Tevens geeft het statuut aan, welke wettelijke taken van het bevoegd gezag door het managementteam in zijn naam en onder zijn verantwoordelijkheid mogen worden uitgevoerd.
7. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de inspectie kennis neemt van het statuut voor het managementteam.
8. De schoolleider, de overige leden van het managementteam en de onderwijsgevendenden worden door het bevoegd gezag benoemd, geschorst en ontslagen.
9. Bij zijn aanstelling legt de onderwijsgevende in handen van het bevoegd gezag of een door hem aangewezen persoon of instantie de volgende eed of belofte af:

“ Ik zweer/ beloof mijn onderwijsgevende en opvoedkundige taken naar best vermogen en nauwgezet te zullen uitvoeren en al hetgeen te doen om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. Ik zal dit doen in het besef dat ik hierdoor een

bijdrage lever aan de ontwikkeling en opbouw van mijn land en volk. Ik zal de aan mijn zorg toevertrouwde leerlingen met respect bejegenen, hen helpen en motiveren om te studeren en hun bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van Suriname.”

“Ik zweer/beloof alle handelingen en gedragingen na te laten, waarvan ik redelijkerwijs kan weten dat die het aanzien van mijn beroep schaden.”

“Zo ware helpe mij God almachtig/ dat beloof ik.”

Autonomie van scholen

Artikel 19

1. De Minister bevordert door inschakeling van de afdelingen Ontwikkelingsdienst en Inspectie dat scholen een onderwijskundig beleid voeren met betrekking tot de leerlingen en de school. Het onderwijskundig beleid strekt zich ook uit naar leerlingen die leer- en gedragsproblemen ondervinden in het onderwijs.
2. De scholen hebben de mogelijkheid om een financieel beleid te voeren door een schoolkas te vormen en te beheren. De leiding van de school is verantwoordelijk voor het beheer van de schoolkas.
3. De leiding van de school houdt nauwkeurig de financiële administratie van de school bij.
4. Jaarlijks dient het bevoegd gezag het financieel rapport te doen controleren door een daartoe bevoegde persoon of instantie. De bevindingen worden ter kennis gesteld van de directeur van onderwijs.
5. De leiding van de school stelt jaarlijks een personeelsplan vast, waarin ondermeer is aangegeven de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbehoeften van de school en de na- en bijscholingsbehoeften.
6. Bij Ministeriële Beschikking worden nadere regels gesteld met betrekking tot het zorgbeleid, het financieel- en materieelbeleid en het personeelsbeleid van de school.

Hoofdstuk V

Openbaar onderwijs en Bijzonder onderwijs

Openbaar onderwijs

Artikel 20

1. Het Openbaar onderwijs is een voor iedere leerling toegankelijk onderwijs zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.
2. De Minister is het bevoegd gezag van het openbaar onderwijs. Deze bevoegdheid kan bij wet of Staatsbesluit worden gedelegeerd aan andere publiekrechtelijke organen.
3. Openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging en respect van ieders godsdienst of levensbeschouwing. Het openbaar onderwijs draagt voorts bij aan de vreedzame ontwikkeling van de multiculturele samenleving.
4. Er wordt voldoende openbaar onderwijs gegeven in een relatief groot aantal scholen.
5. De oprichting en het opheffen van een openbare school geschiedt bij Ministeriële Beschikking.

Bijzonder onderwijs

Artikel 21

1. Het Bijzonder onderwijs dat uit de openbare kas wordt bekostigd, kan op de grondslag van haar denominatie godsdienstonderwijs verzorgen op haar scholen. Van de tijd te besteden hieraan, worden ten hoogste 100 uren per schooljaar meegeteld voor het aantal uren onderwijs dat de leerlingen krachtens artikel 3 lid 2 ten minste moeten ontvangen. Het geven van godsdienstonderwijs kan worden opgedragen aan, een niet aan de school verbonden bevoegde godsdienstige .
2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van de richting van de school weigert een leerling tot de school toe te laten, deelt het de beslissing hiertoe schriftelijk en met redenen omkleed mee aan de ouders van het kind.

3. In die brief als genoemd in artikel 21 lid 2 wijst het bevoegd gezag op de mogelijkheid om binnen 6 weken na de beslissing hiertegen bezwaar in te stellen. Het bevoegd gezag hoort de ouders alvorens op het bezwaar te beslissen.
4. Een leerling die een school voor Bijzonder onderwijs bezoekt kan slechts wegens wangedrag permanent van de school worden verwijderd, nadat de leerling en de ouders zijn gehoord. De ouders wordt gewezen op de mogelijkheid van het indienen van een klacht bij de klachtencommissie, als genoemd in artikel 13.

Permanente verwijdering van de leerling vindt slechts plaats nadat de inspectie is geïnformeerd en het bevoegd gezag alles in het werk heeft gesteld om een passende school voor de leerling te vinden.

Onderwijsoverlegplatform

Artikel 22

- 1 De Minister stelt binnen zes maanden na inwerkingtreding van deze wet een onderwijsoverlegplatform in, waarin ondermeer zitting hebben functionarissen van het Openbaar onderwijs en van het Bijzonder onderwijs.
- 2 Bij Ministeriële Beschikking kunnen ook anderen worden uitgenodigd om tijdelijk of permanent aan het onderwijsoverlegplatform te participeren.
- 3 In het onderwijsoverlegplatform als genoemd in artikel 22 lid 1, worden onderwerpen besproken die van belang zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. Het onderwijsoverlegplatform komt tenminste twee maal per jaar bijeen. De schoolbesturen adviseren de Minister over aangelegenheden die hij hen schriftelijk voorlegt in het platform. De schoolbesturen hebben het recht agendapunten voor het overleg voor te dragen. De schoolbesturen kunnen de Minister uit eigener beweging adviseren en voorstellen doen.
- 4 De Directeur is ambtshalve voorzitter van het onderwijsoverlegplatform en roept dit bijeen. Het secretariaat wordt door het Ministerie verzorgd. Op verzoek van de gezamenlijke bijzondere schoolbesturen roept de Directeur het onderwijs-overlegplatform bij elkaar.
- 5 Bij Ministeriële Beschikking worden nadere regels gesteld omtrent de samenstelling en werkwijze van het onderwijsoverlegplatform.

Oprichting, bekostiging en opheffing van bijzondere scholen

Artikel 23

1. Het verzoek om bekostiging uit de openbare kas van een nieuwe school voor Bijzonder onderwijs wordt door het bevoegd gezag ingediend bij de Minister onder vermelding van de richting van de school. Het verzoek is met redenen omkleed en vermeldt de aard, de omvang en de plaats van vestiging van de school en een prognose over de te verwachten aantallen leerlingen.
2. Binnen zes maanden na het indienen van het verzoek beslist de Minister. Een afwijzing is steeds met redenen omkleed. Het bevoegd gezag kan binnen 6 weken na de afwijzing ontvangen te hebben, beroep instellen op de President van de Republiek Suriname.
3. Bij Staatsbesluit worden regelingen gesteld met betrekking tot de bekostiging van het Bijzonder onderwijs uit de openbare kas. Hierbij wordt aangegeven welke kostensoorten voor subsidiëring uit de openbare kas in aanmerking komen en de grondslagen van de subsidie.
4. Bij het opheffen, verhuren of vervreemden van een school van het Bijzonder Onderwijs, waardoor leerlingen geen onderwijs kunnen genieten in die schoolgebouwen, treedt het bevoegd gezag in overleg met het Ministerie, teneinde het herplaatsingsplan van leerlingen te overleggen en te bespreken, alsmede de overige maatregelen om de voortgang van het onderwijs te waarborgen.

Speciale voorzieningen in het Basis Onderwijs

Artikel 24

1. Het beleid van het Ministerie is er op gericht dat er in het gehele land onderwijs wordt gegeven van dezelfde kwaliteit en met dezelfde voorzieningen. Indien mocht blijken dat, door omstandigheden, er sprake is van structurele onderwijsachterstanden dan formuleert de Minister een beleid om deze achterstanden op te heffen.
2. Bij Staatsbesluit kunnen extra voorzieningen worden gegeven om de onderwijsachterstanden bedoeld in artikel 24 lid 1 op te heffen.

3. Indien gedurende een schooljaar het onderwijs door omstandigheden niet kan worden verzorgd, is het bevoegd gezag verplicht voorzieningen te treffen om de ontstane onderwijsachterstand, zo mogelijk in onderling overleg met de direct bij deze achterstand betrokken actoren, op te heffen.
4. Het bevoegd gezag dient zo veel mogelijk te bevorderen dat in het schoolplan wordt opgenomen, dat het personeel wordt ingezet en middelen worden vrijgemaakt ten behoeve van kinderen, die nog niet tot de school kunnen worden toegelaten en die de leeftijd van 2 jaar hebben bereikt. De activiteiten voor de leerlingen vanaf de leeftijd van 2 jaar worden in het speelwerkplan opgenomen. Ze omvatten tenminste de volgende aspecten: emotionele en sociale ontwikkeling, lichamelijke ontwikkeling, spraak- en taalontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling en creatieve ontwikkeling.
5. Indien de zorg voor de leerling, zoals bedoeld in artikel 2 lid 6 de mogelijkheden van de school overstijgt, neemt de school het initiatief tot definitieve of tijdelijke plaatsing van de leerlingen in het speciaal onderwijs, na raadpleging van de ouders en de daartoe gespecialiseerde instanties.
6. De scholenbouw zal voor het Basis Onderwijs geheel volgens internationale standaarden geschieden met in achtneming van de klimatologische factoren.
7. De schoolgebouwen voor Basis Onderwijs van het Openbaar Onderwijs kunnen zo mogelijk, in elk geval in het binnenland en in de districten, ook functioneren als gemeenschapscentra, waar educatieve en culturele activiteiten buiten de schooltijden worden aangeboden. Bij ministeriele beschikking worden de beheerstructuren nader geregeld.
8. Teneinde onderwijsachterstanden op te heffen zal afstandsonderwijs integraal deel uitmaken van het onderwijsbeleid.
9. Het beleid van het Ministerie is erop gericht om voorzieningen te treffen voor leerlingen die over bijzondere en uitzonderlijke talenten beschikken.
10. Bij Staatsbesluit kunnen voorzieningen worden getroffen ten behoeve van uitzonderlijk getalenteerde leerlingen als bedoeld in artikel 24 lid 9.

Byzondere maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van het Basis Onderwijs

Artikel 25

1. Het professionaliseringsbureau zal gedurende 2 weken voor aanvang van het nieuwe schooljaar trainingen voor het inwerken in de concrete werksituatie, verzorgen aan :
 - a) Nieuw benoemde leerkrachten;
 - b) Nieuw benoemde schoolleiders;
 - c) Leerkrachten die gemuteerd zijn naar een hoger onderwijsniveau.
2. Nieuw benoemde leerkrachten worden verplicht overal in het land tenminste 2 jaren districtservaring op te doen.
3. Leerkrachten met de hoogste bevoegdheid worden zoveel als mogelijk in de onderbouw van het Basis Onderwijs ingezet, met toekenning van dezelfde beloning die op een hogere onderwijsniveau wordt gehanteerd.
4. Bij de aanneming van de Wet Basis Onderwijs treedt onmiddellijk het instituut van "Teacher of the Year" per school in werking, waaraan een extra eenmalige uitkering is verbonden.
5. Leerkrachten met een blanco staat van verzuim gedurende het gehele schooljaar worden met een eenmalige uitkering beloond.
6. Het beleid van het ministerie blijft gericht op een evenwichtige genderverhouding en tevens stimulering van de leerlingen voor de keuze van een toekomstig beroep middels adequate en regelmatige voorlichting.
7. De Wet op Bestuur en Toezicht biedt de noodzakelijke garantie bij de realisatie van het onderwijsproces op Basisniveau in ons land.

Hoofdstuk VI : Slotbepalingen

Gezondheid en veiligheid

Artikel 26

1. Elke school heeft een gezondheid- en veiligheidsbeleid, welke een gedetailleerde omschrijving omvat betreffende de veiligheidsmaatregelen en gezondheidstoestand op de school.
2. De school is verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn leerlingen.
3. De scholen moeten ervoor zorgdragen dat de klassegrootte niet meer is dan 30 leerlingen.
4. De school moet ernstige ongevallen, uitbraken van ziekte of gevaarlijke incidenten melden aan de Inspectie.
5. Elke school moet voorzien zijn van een EHBO-kit en voldoende brandblusapparaten, alsook adequate omrastering.
6. Her-introductie van schoolzwemmen.
7. De voeding op de scholen moet voldoen aan de voedingsnormen, ongeacht de plaatselijke omstandigheden.
8. Het Ministerie zal blijvend het accent leggen op de gezondheidstoestand door met name regelmatige gestructureerde controle van alle onderwijsdeelnemers.
9. Het Ministerie zal gerichte voorlichting verstrekken aan scholen over het alcohol- en drugsbeleid en de Anti-Rookwet, waardoor vroegtijdige alcohol- en drugsgebruik en het verschijnsel van hangjongeren kan worden afgeremd.

Overgangsregeling

Artikel 27

1. Bij de invoering van deze wet behouden degenen die de bevoegdheid hebben tot het geven van onderwijs in het Kleuteronderwijs en de Lagere School de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in het Basis Onderwijs, totdat bij Staatsbesluit hierin is voorzien.
2. De hoofdkleuterleidster en de schoolleider van de Lagere School behouden bij de invoering van deze wet hun functies en vormen het managementteam van het

Basis Onderwijs als bedoeld in artikel 18 lid 1, totdat bij Staatsbesluit hierin is voorzien.

Strafbepaling

Artikel 28

Het niet nakomen van het gestelde in artikel 4 lid 1 is een strafbaar feit, waaraan een geldboete vastgesteld is.

Uitoefenen rechten

Artikel 29

In alle gevallen waar in deze wet aan een ouder of leerling een recht wordt verleend en zij dat recht niet kunnen uitoefenen vanwege omstandigheden, die hen redelijkerwijs niet kunnen worden toegerekend, stelt het bevoegd gezag ondersteuning ter beschikking door een onpartijdige deskundige.

Uitvoering

Artikel 30

1. Deze wet wordt aangehaald als de Wet Basis Onderwijs.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Bij Staatsbesluit wordt bepaald wanneer de Wet op het Basis Onderwijs in werking treedt en zo mogelijk in welke fasering.
4. Met het inwerking treden van de Wet Basis Onderwijs komt de Lagere Onderwijswet 1960 (G.B.1960 no. 108) te vervallen.
5. De Minister belast met onderwijsaangelegenheden is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet.

Inhoudsopgave

Wet op het Basis Onderwijs

Hoofdstuk I Het Basis Onderwijs

- Artikel 1 Begripsbepalingen
- Artikel 2 Doelstelling en uitgangspunten
- Artikel 3 Structuur van het Basis Onderwijs
- Artikel 4 Leerplicht
- Artikel 5 Toelating tot, doorstroming in en afsluiting van het Basis Onderwijs

Hoofdstuk II Schoolplan en de inhoud van het Basis Onderwijs

- Artikel 6 Het schoolplan
- Artikel 7 Opstellen en vaststellen van het schoolplan
- Artikel 8 Inhoud van het onderwijs in de onderbouw
- Artikel 9 Inhoud van het onderwijs in midden- en bovenbouw

Hoofdstuk III Reglementering, toezicht en ondersteuning

- Artikel 10 Het schoolreglement
- Artikel 11 Oudercommissie en medezeggenschap
- Artikel 12 Toezicht door de inspectie
- Artikel 13 Klachtenregeling
- Artikel 14 Organisatiebureaus
- Artikel 15 Begeleiding, her- en bijscholing
- Artikel 16 Examenbureau

Hoofdstuk IV Onderwijsdeelnemers

- Artikel 17 Bevoegdheid tot het geven van onderwijs
- Artikel 18 Personeel van de school
- Artikel 19 Autonomie van scholen

Hoofdstuk V Openbaar onderwijs en Bijzonder Onderwijs

- Artikel 20 Openbaar Onderwijs
- Artikel 21 Bijzonder Onderwijs
- Artikel 22 Onderwijsoverlegplatform
- Artikel 23 Oprichting, bekostiging en opheffing van bijzondere scholen
- Artikel 24 Speciale voorzieningen in het Basis Onderwijs
- Artikel 25 Byzondere maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van het Basis Onderwijs

Hoofdstuk VI Slotbepalingen

- Artikel 26 Gezondheid en veiligheid
- Artikel 27 Overgangsregeling
- Artikel 28 Strafbepaling
- Artikel 29 Uitoefenen rechten
- Artikel 30 Uitvoering

Memorie van Toelichting

1. Inleiding

De onderwijsvernieuwingen en de afspraken die ons land heeft met landen en internationale organisaties waaronder Unasur, Caricom en de OAS maken het noodzakelijk dat de wettelijke regelingen met betrekking tot het onderwijs worden gewijzigd dan wel nieuwe wettelijke regelingen worden vastgesteld. Vele regels in het onderwijs zijn niet gebaseerd op wetten in formele zin, maar op gewoonterechtelijke regels of wetgeving in materiële zin, zoals Staatsbesluiten of Ministeriële Besluiten. Voor het Algemeen Vormend Onderwijs, is de Lagere Onderwijswet 1960 (G.B. 1960 No. 108) van kracht geweest en wordt nu vervangen door De Basis Onderwijswet. Hetgeen indiceert dat zoals genoemd in de Lagere Onderwijswet 1960, “ In naam der Koningin.....” wordt vervangen door “ In naam van de President van de Republiek Suriname.....”, wat aangeeft dat formeel onderwijskundig-pedagogisch de koloniale periode door de regering Bouterse-Ameerali wordt afgesloten. De gewoonterechtelijke regels zullen zoveel als mogelijk in overleg met de inspecties en onderwijsbureaus worden vastgelegd. Onderwijswetgeving vervult in dit complex geheel van onderwijsinnovatie maar een bescheiden rol. Enerzijds geeft de wetgeving de contouren van het beleid weer en geeft invulling aan de beoogde beleidsdoelen. Wetgeving kan dus bestaande situaties vastleggen, maar ook vooruit lopen op de gewenste onderwijssituaties: wetgeving is dan ook onderdeel van het innovatieproces. Zoals reeds is gesteld is de “ wet op het Basis Onderwijs” deel van een complex innovatief proces. Lang niet alle problemen kunnen door middel van wetgeving worden opgelost. Wel schept wetgeving helderheid over beoogd beleid en legt de verlangens en belangen van onderwijsactoren vast. Rechten en plichten worden aldus door wetgeving geschapen en vastgelegd.

Wij stuiten historisch bekeken op talloze onderwijsvernieuwingspogingen vanaf 1685 Conventus Deputatum, waarbij tijdens de slavernij allerlei instructieve didactische vormen van onderwijs bestonden tot en met de implementatie van het Basic Education Improvement Project (BEIP-II) met de incorporatie van ICT in 2013. Het op 13 augustus

2013 door de Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling ingesteld Platform AVOS¹ belast met de aanpassingen en vernieuwingen van de onderwijswetgeving ter realisatie van de conceptwet Basis Onderwijs heeft na grondige diepgaande studie en onderzoek dit concept opgeleverd. Als vertrekpunt bij de werkzaamheden heeft het document “Concept Wet op het 11-jarige Basis Onderwijs” (BEIP/MINOV 2009) gediend, welke naderhand door het platform grondig gereviseerd is geworden.

Het 8-jarige Basis Onderwijs is voor het belangrijkste deel gestoeld op de in het “Kruispunt” neergelegde Ontwikkelingsfilosofie van de regering (2010) het Ontwikkelingsplan 2012-2016, welke een uiteenzetting bevat van de voortgestane ontwikkelingsstrategie van de regering. In de 13-E afdeling van de begroting van de uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2012 staat aangegeven dat: De eerste fase in de richting van de basisvorming zal zijn intrede doen op het niveau van pre-primaire (kleuters) en primair (GLO) onderwijs. Een grondige evaluatie van het VOJ, die is aangevangen zal moeten resulteren in de uitvoering van de verdere fase namelijk uitbreiding van de basisvorming. In dit kader is bovendien het accent gelegd op het hoofdbeleidsgebied Educatie bevattende inhoudelijke informatie die nodig is voor het maken van onder andere jaarplannen.

Het achter ons liggend decennium kenmerkt zich ook door pogingen die door het toenmalige onderwijsbeleid zijn aangewend ter vernieuwing van ons curriculum zowel onderwijswetenschappelijk als onderwijsfilosofisch.

Uit de beleidsnota 2005-2010 van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, april 2006, (p.11) wordt het navolgende op. cit. geciteerd:

“ Zowel de interne als de externe structuur van het onderwijs zal worden aangepast. In het nieuwe onderwijs, dat Basis Onderwijs genoemd zal worden, zal een integratie plaatsvinden van het tweejarige kleuteronderwijs en het zesjarige lager onderwijs. Het betreft de invoering van een nieuwe onderwijsstructuur, waarbij gewerkt wordt aan de hervorming van het basis onderwijs. Dit wetgevingsproduct is geplaatst binnen het kader van de onderwijsvernieuwingen van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling die vanaf 2005 worden uitgevoerd. Deze onderwijsvernieuwingen omvatten vier componenten:

¹ Platform voor Aanpassingen en Vernieuwingen van de Onderwijswetten en regelingen in Suriname bestaande uit Dr. Humphrey Bergraaf (PhD/EdD)-lid tevens voorzitter, Ruben Soetosenojo ex-onderdirecteur /directeur Minov-lid tevens ondervoorzitter, Anuskha Abdoelrahman B.Tech.-lid tevens secretaris, Dr. Ewald Plet-lid, Drs. Gladys Sapoen-lid, Drs. Henri Blinker-lid, Jimmy Chin Chan Sen Coördinator BLO-lid en Kris Sardjoe Coördinator BLO-lid.

Component 1: Ondersteuning voor het instellen van een herziene basisonderwijscyclus en kwaliteitsverbetering.

Component II: Renovatie van de scholen en infrastructuur van het Minov.

Component III: Versterking van managementcapaciteiten op het niveau van de school.

Component IV: Modernisering en versterking van Minov en het schoolsysteem.

Reeds vanaf 2001 is door het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling gewerkt aan een fundamentele en structurele aanpak van de onderwijsvernieuwing. De plannen van het Ministerie zijn vastgelegd in het Surinaams Educatief Plan (SEP), dat de basis vormt voor de realisering van het onderwijsbeleid. Vanuit deze lange termijn visie is gewerkt aan een 5-jaren Sector plan (2004-2008), waarin prioriteiten zijn gesteld voor vijf jaren.

In het Surinaams Educatief Plan (SEP) wordt aangegeven dat het nieuwe basisonderwijs zich structureel kenmerkt door een vastgesteld totaal onderwijspakket dat 8 jaar duurt, waarbij wordt afgezien van de bestaande breukvlakken tussen kleuteronderwijs (KO) en lager onderwijs (GLO). Er zal meer rekening worden gehouden met de belangstelling en capaciteiten van de individuele leerling. Het leerplan zal worden aangevuld met vaardigheden zoals: burgerlijke verantwoordelijkheid in een democratische samenleving, creativiteit en innovatie, begrip van de rol van technologie in de samenleving, life-skills en een milieubewustzijn.

Welk mens- en maatschappijbeeld staat ons voor ogen bij deze onderwijsinnovatie? Elke (ingrijpende) onderwijsinnovatie dient ingebed te zijn in een maatschappelijke context. In het Surinaams Educatief Plan (december 2002), wordt het mensbeeld van de toekomstige Surinaamse burger als volgt geschetst:

Een Surinaamse mens is een persoon die:

- *“doordrongen is van respect voor menselijk leven omdat het de grondslag is waarop alle andere waarden moeten rusten*
- *emotioneel zeker (met een hoge mate van zelfvertrouwen en eigenwaarde), initiatiefvol en ondernemend is*
- *etnische, religieuze en andere diversiteiten ziet als een bron van sterkte en rijkdom*
- *bewust is van het belang van leven in ecologisch opzicht*

- *een sterke waardering heeft voor gezins-, familie- en gemeenschapsbanden en voor morele kwesties inclusief verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor zichzelf en de gemeenschap*
- *een goed ontwikkeld respect heeft voor onze culturele erfenis*
- *veelzijdige vaardigheden, onafhankelijk en kritisch denken demonstreert, bestaande opvattingen en praktijken ter discussie stelt en gericht is op toepassing van kennis en feiten voor oplossing van problemen*
- *een positieve houding demonstreert ten opzichte van werk en samenwerking met anderen*
- *een creatieve geest vertoont in zijn verschillende verschijningsvormen en deze in economische en ondernemende sferen en andere levensgebieden ontwikkelt*
- *het vermogen heeft om zijn fysieke, mentale, sociale en geestelijke welzijn te beheersen en bij te dragen tot de gezondheid en welvaart van de gemeenschap*
- *de volledige ontwikkeling koestert van iedere persoon, waarbij verschillen en overeenkomsten tussen vrouwen en mannen als een bron van wederzijdse sterkte benut*
- *een sterke binding heeft met eigen land en volk en zich als wereldburger oriënteert”*

Het onderwijsprogramma dient erop gericht te zijn, dit mensbeeld te bereiken. Het onderwijs dient ook bij te dragen aan een maatschappij van sociale rechtvaardigheid. Een maatschappij zonder armoede, racisme, discriminatie en uitsluiting. Een maatschappij waarin de Surinaamse burger zich kan ontplooiën en kan bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de samenleving. “Niet wat wij volwassenen zijn, zullen zijn of zullen zijn geworden is cruciaal voor de ontwikkeling van het gezin, de natie en de mensheid, maar wat onze kinderen zijn, zullen zijn of zullen zijn geworden”.²

Het kleuteronderwijs, dat thans twee jaar duurt en bestemd is voor kleuters van afgerond 4-5 jaar, zal worden geïntegreerd tesamen met de lagere school in een nieuwe onderwijsstructuur.

De bestaande leerplicht, die loopt van 7 tot 12 jaar, zal uitgebreid worden van 4 tot 16 jaar. Deze uitbreiding is noodzakelijk om universeel basis onderwijs te realiseren.

² Impact and action, the search for certainty in the Educational Structure of the multicultural society of Suriname (Dr. H. Bergraaf pag. III 1997)

Op curriculair gebied wordt beoogd het bestaande leerplan van het kleuteronderwijs en het lager onderwijs te vervangen door een herzien leerplan, dat in overeenstemming is met de nieuwe onderwijscyclus van 8 jaar.

De Wet op het Basis Onderwijs zal duidelijk een verschuiving brengen van een isolationistische/absolutistische benadering (met nadruk op de theorie en intellect) naar een meer reconstructionistische/empirische approach (instrumenteel/pragmatistisch), die aansluiting vindt bij de hedendaagse postmodernistische opvattingen in de complexiteit van vooral het curriculumveld. Dit vernieuwingsconcept brengt tevens een bevrijding van geestelijke inhouden bij het onderwijs die het denken gedurende perioden hebben gedomineerd.

Suriname met een multi-linguale, -culturele, -religieuze, -raciale en -etnische setting is bij deze onderwijsvernieuwing volledig in de gelegenheid curriculumwise het postmodernisme te integreren in het onderwijspakket. Het postmodernisme staat onder meer een pluralistische visie en hybridisering voor.

De AVOS heeft daarom zowel nationale/internationale onderwijsorganisatorische situaties geanalyseerd; fysieke faciliteiten in kaart gebracht, interne/externe onderwijsoriëntatie en methodologische kwesties nader bekeken, waardoor de essentiële onderwijsinstrumenten bij de samenstelling van de wet zichtbaar werden.

Wanneer komt er echter een dynamisch balans in de notie van “order” of wanneer produceren we als onderwijswetenschappers een transitie-matrix die vanaf de koloniale periode tot op de huidige dag afwezig blijkt?

2. Het Basis Onderwijs als innovatie: de onderwijskundige visie

Het Basis Onderwijs is het fundament waarop het verdere onderwijs in Suriname rust. Dit onderwijs wordt gegeven aan leerlingen tussen de 4 en 12 jaar en vormt een ononderbroken leerproces, dat een degelijke basis voor het maatschappelijke functioneren en het volgen van vervolgonderwijs vormt. Het 8-jarige Basis Onderwijs is gericht op de lichamelijke, verstandelijke en emotionele ontwikkeling van de leerling en op attitude vorming. Het onderwijs zal zich ook richten op creatieve, sociale, democratische en levensbeschouwelijk vorming. Onderdelen als Basic Life Skills, anticipatorische en preparatorische vaardigheden, natie- en burgerschapsvorming vormen aspecten van dit curriculum, waarin in het bijzonder aandacht wordt besteed aan talentontwikkeling en mathematische vorming. Het Basis Onderwijs dient informatie- en communicatie-technologie te bevorderen in en buiten de school.

Het Basis Onderwijs is gericht op inclusief onderwijs. Dat wil zeggen dat er zoveel mogelijk wordt bevorderd dat leerlingen die niet goed mee kunnen door middel van begeleiding en zorgopvang in de school blijven. Mocht evenwel blijken dat de specifieke zorg de mogelijkheden van de school overtreffen en het belang van het kind specialistische begeleiding vereist, dan kan de leerling in samenspraak met de daartoe bevoegde instanties speciaal onderwijs genieten.

In het Basis Onderwijs doorlopen de leerlingen het onderwijs in twee fasen:

- de eerste fase of onderbouw die vier jaar duurt (leerjaar 1 tot en met 4).
- de tweede fase of bovenbouw die vier jaar duurt (leerjaar 5 tot en met 8).

Naast deze wet op het Basis Onderwijs zullen ook andere onderwijswetten gemaakt moeten worden. Te denken valt aan:

- de wet op het Voortgezet Onderwijs- Junioren en Senioren;
- de wet op het Beroepsonderwijs;
- de wet op het Toezicht op de scholen;
- de Leerplichtwet.

Het wetsvoorstel Basis Onderwijs regelt zowel het onderwijs op de openbare scholen als de uit de openbare kas bekostigde bijzondere scholen. Dwingende regelingen in deze wet gelden als bekostigingsvoorwaarden voor het bijzonder onderwijs.

Elke school voor Basis Onderwijs stelt een schoolplan op, met de onderwijs-inhoudelijke onderdelen: speelwerkplan (leerjaar 1 t/m 2) en schoolwerkplan (leerjaar 3 t/m 8), waarbij de afdeling Curriculum ontwikkeling van het Ministerie voorbeelden en modellen voor de scholen maakt. Ook zal een schoolreglement onder toezicht van de inspectie door de scholen worden opgesteld.

Het wetsvoorstel is in overeenstemming gebracht met internationale verdragen op het gebied van de rechten van het kind.

Aangezien het Basis Onderwijs bedoeld is voor elke Surinamer zal in het curriculum ook bijzondere aandacht besteed worden aan kennis en begrip van de Surinaamse samenleving.

Het curriculum van het Basis Onderwijs dient daarom mede aandacht te besteden aan:

1. Burgerschapsvorming en natievorming in een multiculturele samenleving;
2. Basic Life Skills (BLS);
3. Preparatorische, anticipatorische en participatorische vaardigheden;
4. Culturele en levensbeschouwelijke vorming;

5. Democratische gezindheid;
6. Talentontwikkeling en mathematische vorming

In het wetsvoorstel Basis Onderwijs zal ondermeer ook aan de volgende zaken aandacht worden besteed:

- Ouderparticipatie en medezeggenschap in het onderwijs
- Autonomie van scholen.
- Verruiming voorgeschreven onderwijstijd.
- Rechten en plichten van leerlingen.
- Informatietechnologie en Communicatie.
- Schoolreglement.
- Begeleiding en coaching van leerkrachten en her- en bijscholing.
- Klachtenregeling.
- Periodiek overleg tussen het Ministerie van Onderwijs en het Bijzonder Onderwijs.
- Onderwijsachterstandsbeleid.

Met name zal in het wetsvoorstel aandacht worden besteed aan de mogelijkheden van de informatietechnologie in het onderwijs. Om goed te kunnen functioneren in de samenleving is het noodzakelijk dat de leerlingen voldoende kennis dragen van de mogelijkheden en toepassingen van de informatietechnologie.

2.1 Het leerplan (curriculum)

Het inhoudelijk aspect van het leerplan van het Basis Onderwijs zal in deze innovatie op vele aspecten veranderingen vertonen in vergelijking met het huidig leerplan. Het accent zal zeker meer komen te liggen op het verkrijgen van inzicht en het praktisch kunnen toepassen van de kennis. De traditionele indeling in vakken zal plaats maken voor meer samenhang en dus voor vakkenclusters die een breder gebied bestrijken en een samenhangend geheel vormen. Bij de inhoud van de vakken(cluster) zal ook meer gekeken worden naar hetgeen van belang is om in de Surinaamse samenleving te kunnen functioneren. Het gaat in het onderwijs om de leerling toe te rusten om een verantwoordelijke burger te worden en voor te bereiden op een latere beroepskwalificatie.

Het accent zal meer komen te liggen op de zelfverantwoordelijkheid en de zelfwerkzaamheid van de leerling. De onderwijsdidactiek zal daarom ook ingrijpend moeten veranderen: de rollen van de onderwijsgevende en de onderwijsontvangende zullen

veranderen. Onderwijsgeevenden zullen meer accent moeten leggen op het zelfstandig leren van de leerlingen. Ze worden meer begeleider/coach van de leerling dan degene die voor de klas de stof slechts overdraagt. Dit alles zal systematisch worden geïmplementeerd. Daar gaan jaren van scholing en training overheen. Ook de pedagogische instituten zullen bij de innovatie betrokken moeten worden.

Het onderwijzen van de talen zal in het nieuwe curriculum een belangrijk accent krijgen. Suriname is een multilinguale en interculturele samenleving en ligt in een regio waar Spaans, Portugees en Engels de belangrijkste talen zijn. Als we naar de mondiale ontwikkelingen kijken ziet het er naar uit dat het Chinees (Mandarijn) een belangrijke wereldtaal zal worden. We zullen hierop moeten anticiperen. Maar ook de talen die in ons land zelf gesproken worden zijn belangrijk als tijdelijke en incidentele instructietaal in het onderwijs. De voertaal in het onderwijs blijft vooralsnog het Nederlands. Hiermee wordt uiteraard het Surinaams-Nederlands bedoeld.

3. Grondwet, Internationale Verdragen en Oriëntaties.

3.1 Inleiding

Het recht op onderwijs is in de nationale wetgeving opgenomen. De wetgeving op het gebied van het onderwijs vertoont anno 2013 helaas nog veel hiaten.

Zoals eerder vermeld zijn alleen de volgende onderwijsvormen bij wet in formele zin geregeld:

- het lagere onderwijs (G.B. 1960 no. 108) en
- de universiteit (GB. 1968 no. 89).

Voor andere onderwijsniveaus bestaat er geen formele wet. Het één en ander is in Staatsbesluiten en beschikkingen vastgelegd. Enkele voorbeelden zijn: het Lager Technisch Onderwijs (bij resolutie van 10 mei 1958 no. 4393, G.B. 1985 no. 37), de Eenvoudige Technische School (bij Staatsbesluit van 10 januari 1979 no. 11598/78, S.R.S.1979 no. 6) en nog andere beschikkingen en regelingen (zie bijlagen).

3.2 Onze Grondwet met betrekking tot het recht op onderwijs

Het recht op onderwijs in Suriname wordt in de Grondwet geregeld in twee artikelen te weten de artikelen 38 en 39. Artikel 38 bespreekt het recht op onderwijs, terwijl artikel 39 de verplichtingen van de Staat vastlegt die voortvloeien uit het genoemde recht. Het is

vanzelfsprekend dat elk recht dat door de Staat wordt erkend verplichtingen of instructies met zich meebrengt voor die Staat.

Art. 38 GW

lid 1- *“Een ieder heeft recht op onderwijs en cultuurbeleving”.*

Deze eerste regeling geeft positief aan dat het recht op onderwijs voor iedere burger van Suriname geldt. Het IVRK daarentegen is strikt gericht op het kind.

lid 2 – *“Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de Staat op alle onderwijsinstellingen van publieke aard ter naleving van het nationaal onderwijsbeleid en door de Staat vastgestelde normen betreffende het onderwijs”.*

Dit lid houdt in dat een ieder onderwijs mag geven, echter met in achtneming van de kwaliteitseisen die de overheid stelt aan het onderwijs. Dit is wel te begrijpen, omdat het recht op onderwijs staatszorg is, dus het toezicht en de controle van de staat zijn dan ook noodzakelijk. Dit maakt dat de overheid eisen mag stellen aan een ieder die onderwijs wil geven.

lid 3 - *“Het beoefenen van wetenschap en technologie is vrij”.*

Deze regel is duidelijk. Wetenschap en technologie zijn onlosmakelijk verbonden met het onderwijs. Op zich kan er zonder onderwijs geen sprake zijn van het beoefenen van wetenschap en technologie. Een ieder die daartoe in staat is, mag dit doen. Dit lid verleent het recht daartoe. Hierbij kunnen enige methodologische kennis en inzicht daartoe ondersteunend zijn.

lid 4 - *“De Staat bevordert het soort onderwijs en de omstandigheden, waaronder schoolonderwijs en andere vormen van onderwijs kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een democratische en sociaal rechtvaardige samenleving”.*

Uit dit lid volgt dat er in de Grondwet niet alleen wordt gesproken over het reguliere schoolonderwijs, maar ook over andere vormen van onderwijs. Het gaat om onderwijs dat kan bijdragen aan de ontwikkeling van de samenleving zoals muziekonderwijs, dansonderwijs en onderwijs dat te maken heeft met sportbeoefening. Ook technische, agrarische; ict- en administratieve opleidingen kunnen gerekend worden tot andere vormen van onderwijs dan het schoolonderwijs.

lid 5 - *“De Staat bevordert de democratisering van cultuur door het genot van cultuur en culturele schepping aan te moedigen en middels culturele en recreatieve verenigingen, voorlichtingsmedia en andere geschikte kanalen de toegang van alle burgers tot die culturele scheppingen te verzekeren”.*

Het onderwijs kan dienen om cultuurbeleving aan te moedigen en ook te bevorderen. Door middel van onderwijs is een belangrijk deel van cultuuroverdracht mogelijk geworden.

Art 39 GW

lid 1 – *“De Staat erkent en waarborgt het recht van alle burgers op onderwijs en biedt hun gelijke kansen op scholing”.*

Dit lid behoort tot de belangrijkste verplichtingen van de Staat met betrekking tot het onderwijs. De Staat heeft volgens de GW de verplichting om iedere burger van Suriname het recht op onderwijs te doen beleven. Iedere burger, impliceert dat er geen sprake mag zijn van discriminatie van welke aard dan ook. Iedere burger ongeacht zijn ras, kleur, geslacht, woonplaats of sociaal-economische situatie heeft recht op onderwijs. Deze verplichting is een instructienorm aan de Staat. De burger kan zich er in rechte niet op beroepen.

lid 2 – *“Bij de uitvoering van zijn onderwijsbeleid is het de plicht van de Staat om”:*

a. “verplicht en vrij algemeen lager onderwijs te verzekeren”;

Deze verplichting heeft de Staat ook meegekregen bij de toetreding tot het IVRK (art. 281id 1 sub a). Deze regel uit de GW is in overeenstemming met het verdrag. Het vóórkomen van deze regeling in zowel de GW als in het verdrag geeft aan hoe belangrijk het lager onderwijs cq. het funderend onderwijs is. Het is immers de sleutel tot verdere scholing en daarmee dus het belangrijkste onderwijstype in ons schoolwezen.

Terecht wordt daarom op de Staat de verplichting gelegd om dit type onderwijs verplicht te stellen. Het gevolg van het verplicht stellen is dat de Staat de verzekering moet kunnen geven dat deze onderwijsvorm ter beschikking is.

b. “duurzaam onderwijs te verzekeren en analfabetisme op te heffen”;

Duurzaam onderwijs impliceert onderwijs dat altijd ter beschikking moet zijn voor een ieder. Een ieder moet te allen tijde kunnen beschikken over onderwijs. Dit is zeer

belangrijk, omdat hierdoor het analfabetisme teruggedrongen kan worden en scholing wordt verzorgd.

c. "alle burgers, in overeenstemming met hun capaciteiten toegang tot de hoogste niveaus van onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en kunstzinnige schepping mogelijk te maken";

Dit lid van de GW komt ook voor in het IVRK (art. 28, lid 1, sub c). Omdat onderwijs behoort tot staatszorg, moet de Staat op elk niveau voor onderwijs kunnen zorgen. Burgers die in staat zijn om hogere niveaus van onderwijsvormen te volgen vanwege hun capaciteiten, moeten de gelegenheid daartoe krijgen. Het is de taak van de overheid om dit mogelijk te maken.

d. "in fasen, vrij onderwijs op alle niveaus te verstrekken";

Vrij onderwijs verstrekken op alle niveaus betekent natuurlijk een grote druk op de staatskas. De huidige druk op de staatskas voor het geven van onderwijs is nu reeds relatief erg hoog. Deze regeling geeft daarom aan dat het gefaseerd mag plaatsvinden. De Staat zal beginnen bij het laagste niveau, rekening houdend met de economische situatie van de Staat Suriname.

e. "het onderwijs af te stemmen op de productieve en sociale behoeften van de samenleving".

Het onderwijs moet dus dienstbaar zijn aan de productieve en sociale behoeften van de samenleving, waardoor het onderwijs voor de samenleving onmisbaar is. De samenleving geeft aan wat van de leerling/student verwacht wordt en wat de maatschappij nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen. Het onderwijs moet die mensen afleveren die nodig zijn en dus kan het niet anders dan het onderwijs daarop af te stemmen. Het onderwijs heeft het doel bereikt als het voorziet in de sociale behoefte van de samenleving. Het beleid van de overheid moet in het kader van deze regeling gericht zijn op het behouden van haar "human resources".

De wet op het Basis Onderwijs dient in te gaan op de relatie van de Grondwet en de Internationale verdragen. Suriname is partij bij verschillende Internationale Verdragen die het recht op onderwijs waarborgen en ook andere rechten van het kind. Hierbij is van belang het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het kind (IVRK), waar Suriname partij bij is. De verplichtingen die uit deze Internationale Verdragen voortvloeien zullen moeten doorwerken in de nationale wetgeving. Voor Suriname zijn de volgende verdragen en verklaringen van belang.

1. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (art. 26).
2. Het Internationale Verdrag inzake Burger- en Politieke Rechten (art. 18 en 19).

3. Het Internationale Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (art. 13).
4. Het Internationale Verdrag inzake Rechten van het Kind (art. 28 en 29).
5. Internationale regelingen met betrekking tot de Early Childhood Development.

Suriname heeft zich ook gecommitteerd aan internationale onderwijsconventies. We denken hierbij aan de “ World Declaration on Education for All (EFA) in 1990, waarbij doelen werden gesteld voor universeel basisonderwijs in het jaar 2000. Het “Dakar Framework for Action” als vervolg op de EFA, waarbij elk land zich verplichtte om uiterlijk 2002 een uitvoeringsplan gereed te hebben. Daarna zijn er nog enkele internationale en Caraibische initiatieven genomen om onderwijsdoelstellingen te formuleren.

Met name geven de Internationale Verdragen rechten aan leerlingen. Zo zijn er stringente verboden op lichamelijke straffen en op vernederende straffen en behandelingen alsook het pesten op school. De school is de “samenleving in het klein”. Daarom dient op de scholen de democratische waarden die in de samenleving behoren te gelden, gepraktiseerd en beleefd te worden. De huidige schoolreglementen dienen in deze geest te worden aangepast.

4. Autonomie en decentralisatie

Reeds enkele jaren wordt gesproken over autonomie van de scholen. Bij vergroting van de autonomie krijgen scholen meer zeggenschap over een aantal personele, financiële, organisatorische en onderwijskundige aspecten van de school. Hierdoor ontstaat er een grotere betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij de school, de ouders en het onderwijs.

In de beleidsnota van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, april 2006, p.13 wordt over de verzelfstandiging van de scholen het volgende gezegd: “..... schooldirecties en schoolbesturen krijgen meer ruimte voor het maken van eigen keuzen over onder andere:

- a. onderwijskundige vormgeving: zelf inhoud en vorm geven aan het onderwijs binnen de vastgestelde grenzen van de onderwijsdoelstelling en wetgeving;
- b. bestuur en organisatie: de wijze van inrichting van de medezeggenschapsorganen van ouders en anderen, volgens regelgeving;
- c. personeelsbeleid: een grotere bevoegdheid voor de scholen om hun eigen personeelsbeleid te voeren t.a.v. zaken als selectie, beoordeling en training;

- d. financieel en materieel beleid: autonomie op budgettair gebied, waarbij de scholen een budget krijgen toegewezen dat ze zelf beheren en besteden, evenals de bevoegdheid om gelden te innen van ouders en sponsors en deze te beheren en te besteden. Voor een verantwoording behoort er jaarlijks een jaarplan en een financieel plan voor het komend jaar gemaakt te worden ten behoeve van het bevoegd gezag.”

In het rapport “Haalbaarheidsstudie verzelfstandiging VOJ en VOS scholen, finaal rapport, november 2005”, dat in opdracht van het MINOV is geschreven door Bendt Training & Consultancy is uitvoerig ingegaan op de verzelfstandiging van scholen op deze vier genoemde aspecten. Het rapport geeft aan dat er meer accent zal moeten worden gelegd op de onderwijskundige vormgeving bij de verzelfstandiging van scholen. In het rapport wordt geadviseerd om de verzelfstandiging stapsgewijs in te voeren. Een belangrijk advies is om alle vier terreinen van het verzelfstandigingsproces gelijktijdig aan te pakken en in de eerste jaren de nadruk te leggen op de bestuurlijke en financieel-notariële verzelfstandiging en later de personele- en onderwijskundige autonomie een grotere rol te laten spelen.

Autonomie en verantwoording afleggen zijn twee zijden van dezelfde medaille. In het schoolplan legt de school zijn plannen vast over de verschillende aspecten van het onderwijs. De inspectie bewaakt hierbij de kwaliteit van het onderwijs. Om de autonomie te kunnen waarmaken is natuurlijk voortdurend scholing van schoolleiders, oudercommissies en andere onderwijsgeledingen nodig en ook voorlichting aan het publiek noodzakelijk.

N.b.: De AVOS is van oordeel dat de toekomstige verzelfstandiging van scholen evenzeer de basisscholen regardeert.

5. Openbaar en Bijzonder onderwijs: een historische terugblik

Op grond van artikel 38 lid 2 van de Grondwet is het geven van onderwijs vrij, behoudens het toezicht van de staat op alle onderwijsinstellingen van publieke aard ter naleving van het nationaal onderwijsbeleid en de door de Staat vastgestelde kwaliteitsnormen betreffende het onderwijs. Bijzondere scholen ontvangen een gedeeltelijke bekostiging van de Staat, voornamelijk de personeelskosten en de exploitatiekosten.

Voor het Bijzonder Onderwijs geldt dat de kwaliteitseisen die in deze wet zijn geformuleerd als bekostigingsvoorwaarden voor hen dienen. Enkele zaken die hierbij bedoeld worden zijn: klachtenreglement, schoolreglement, ouderparticipatie, speelwerkplan en schoolwerkplan.

Het Bijzonder onderwijs onderscheidt zich van het Openbaar Onderwijs. Tot het Openbaar Onderwijs worden gerekend, die onderwijsinstellingen waar van overheidswege onderwijs wordt gegeven. Tot het Bijzonder Onderwijs worden gerekend de onderwijsinstellingen, die onder het beheer staan van particuliere rechtspersonen en/of instanties. Het Bijzonder onderwijs wordt weer onderscheiden in gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde onderwijsinstellingen. Tot de gesubsidieerde onderwijsinstellingen worden gerekend de onderwijsinstellingen, die van overheidswege steun ontvangen hetzij financieel, hetzij in de vorm van het beschikbaar stellen van leerkrachten.

Tot de niet-gesubsidieerde onderwijsinstellingen behoren de onderwijsinstellingen die hoegenaamd geen steun van de overheid ontvangen. Hoewel zij geen steun van de overheid ontvangen zijn de onder hun beheer zijnde scholen aan het toezicht van de inspectie van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling onderworpen.

Behoudens dit toezicht is het geven van onderwijs vrij. Reeds in artikel 158 van het Regeringsreglement van 1865 is opgenomen de bepaling, dat: "het geven van onderwijs aan een iegelijk vrij staat, die voldoende bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid levert."³

Bij de voorbereiding van de staatkundige autonomie van Suriname is in lid 2 van artikel 165 van de Landsregeling van Suriname 1950 (G.B. 1950 no.12) (Interim-regeling) het grondrecht van vrijheid van onderwijs nader gedefinieerd en wel als volgt:

" Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht der overheid overeenkomstig de landsverordening en bovendien, voor zover het algemeen vormend zowel lager als middelbaar onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en de zedelijkheid van de onderwijzer, een en ander bij landsverordening te regelen."

Bij de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname op 25 november 1975 is het grondrecht van vrijheid van onderwijs in artikel 6 van de grondwet van Suriname 1975 (S.R.S. 1975 no.2) als volgt opgenomen:

" Het geven van Onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de overheid en, voor zover bij de wet aangewezen vormen van onderwijs betreft, het onderzoek naar de bekwaamheid, de gezondheid en de zedelijkheid van hen die onderwijs

³ Wet van 31 mei 1865, staatsblad no.55 (G.B. 1865 no.12).

geven een en ander bij de wet te regelen. De wet kan bij het geven van onderwijs regels stellen ter bescherming van de gezondheid."

Tenslotte wordt verwezen naar artikel 18 van het Decreet (A-II) van 25 maart 1982 (S.D. 1982 no. 63), waarin dit grondrecht als volgt is omschreven:

"Het geven van Onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de staat op alle onderwijs-instellingen van publieke aard ter naleving van het onderwijsbeleid en door de staat vastgestelde normen betreffende het onderwijs."

Opgemerkt moet worden dat artikel 165 van de Landsregeling van Suriname nagenoeg gelijkkluidend is aan dat van de Nederlandse Grondwet van 1948 (Stb. 1951 no. 95 en 301).

De tekst van artikel 165 is op aandrang van Nederlandse zijde in de Landsregeling van Suriname opgenomen. Van die zijde werd tijdens de onderhandeling over de onafhankelijkheid van Suriname aangevoerd: dat niet alleen de vrijheid van onderwijs, doch ook de financiële gelijkstelling van het bijzonder algemeen vormend middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs evenals van het openbaar lager onderwijs, een recht is dat in het gehele Koninkrijk op gelijke wijze dient te worden geregeld.⁴

Bij de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 is de vrijheid tot het geven van onderwijs en de subsidie aan het bijzonder lagere onderwijs, respectievelijk in artikel 6 en artikel 128 van de Grondwet van Suriname 1975 (S.R.S. 1975 no. 2) geregeld.

Met betrekking tot de bepaling van lid 4 van artikel 128 Sur. Grondwet 1975 dat het Bijzonder Algemeen Vormend Lager onderwijs naar dezelfde maatstaf als het Openbaar Onderwijs wordt bekostigd, kan worden ontleend, dat de financiële gelijkstelling niet consequent is doorgevoerd.

Bij Koninklijk Besluit van 4 december 1925 no. 23 (G.B. 1925 no. 93), laatstelijk uitgegeven geldende tekst bij resolutie van 6 november 1939 no. 3595 (G.B. 1939 no. 98), gewijzigd bij Landsverordening van 21 september 1961 (G.B. 1961 no.143) is de subsidie aan het bijzonder lager onderwijs geregeld.

⁴ Grondslag en beginselen naar het recht voor de ondersteuning van het bijzonder onderwijs, Mr J.M.F. Räckers. Uitgave MINOW 1979.

De subsidiewetgeving kent aan de besturen van het bijzonder lager onderwijs voor wat betreft de materiële uitgaven voor schoollokalen, schoolbehoeften en leermiddelen, vaste eenheidsbedragen toe. Deze maatstaven gelden niet voor het openbaar onderwijs.

Voor wat de personele uitgaven betreft kan gesteld worden dat de subsidie van de leerkrachten geschiedt volgens de berekening vastgesteld in het "Leerkrachtenbesluit " van 14 september 1932 (G .B. no. 90, geldende tekst G.B. 1948 no. 141, laatstelijk gewijzigd bij Landsbesluit van 8 maart 1951 (G.B. 1951 no. 23).

De onderwijzers bij het Bijzonder onderwijs zijn voor wat betreft de "Ambtenaren-pensioenwet 1972 (G.B. 1972 no. 150)" gelijk gesteld met de ambtenaren-onderwijzers. Hoewel de Personeelswet niet rechtstreeks van toepassing is op de onderwijzers in dienst van het Bijzonder onderwijs wordt in vele gevallen deze wet analoog toegepast op vorengenoemde categorie van onderwijzers. In dit verband kunnen worden genoemd de verlofregelingen (vakantieverlof, verlof buiten bezwaar van den Lande, zwangerschapsverlof, buitengewoon verlof, ziekteverlof) vakantie-uitkering en de regelingen met betrekking tot vaste aanstelling.

Ook het "Ambtenarenbezoldigingsbesluit 1980 S.B. 1980 no. 153) wordt analoog toegepast op deze groep van onderwijzers.

De rechtspositie van de onderwijzers bij het Bijzonder onderwijs wordt beheerst door de bepalingen van het arbeidsrecht van het Surinaams Burgerlijk Wetboek, Derde Boek, Titel 7A.

De vrijheid om onderwijs te geven komt tot uitdrukking in artikel 128 van de Surinaamse Grondwet 1975. Aan het Bijzonder onderwijs is het recht toegekend van **vrijheid van richting, vrijheid van oprichting en vrijheid van inrichting**. Dit is het recht aan het bestuur van een bijzondere school om de "richting" van de school te bepalen. In de Memorie van Toelichting op dit artikel is toen niet aangegeven wat onder "vrijheid van richting" moet worden verstaan.

De vrijheid van richting houdt met name in de vrijheid van de keuze der leermiddelen en de aanstelling van onderwijzers. De besturen van het Bijzonder onderwijs moeten betrokken worden bij het gebeuren op onderwijsgebied, dat hun scholen regardeert, zoals

het vaststellen, wijzigen of intrekken van een leerplan of vakantieregeling en het vernieuwen van het onderwijs.⁵

Aan de andere kant moet worden gesteld dat het Bijzonder onderwijs bij de keuze van de leermiddelen niet geheel of absoluut vrij is, omdat de keuze van de leermiddelen niet in strijd mag zijn met de wet, de openbare orde, de goede zeden en of de nationale onderwijsdoelen. In de praktijk gebruiken de scholen van het Bijzonder onderwijs vrijwel dezelfde boeken of leermiddelen die het openbaar onderwijs gebruiken. In een beperkt aantal gevallen gebruikt het Bijzonder onderwijs eigen leermiddelen.

6. Leerplicht

In Suriname werd de algemene leerplicht reeds bij Verordening van 8 december 1876 ingevoerd. De gouverneur van de kolonie Suriname, jhr. C.A van Sypesteyn voerde op die dag een algemene leerplicht in voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Tegelijk werd het Nederlands ingevoerd als enige onderwijstaal. Tot dan werd in veel scholen lesgegeven in talen als het Sranan Tongo. Het Nederlandstalige onderwijs zorgde er voor dat kennis van het Nederlands niet langer beperkt bleef tot de (blanke) bovenlaag van de bevolking, maar zich verspreidde over de gehele bevolking en kon uitgroeien tot de taal die het vandaag is. De leerplicht zal thans gelden voor de leeftijd van 4 tot 16 jaar.

Dit betekent een uitbreiding van de leerplicht. Enerzijds gebeurt dit door de leerplicht in te stellen vanaf het vierde leerjaar en anderzijds de leerplicht naar boven toe uit te breiden tot zestien jaar. Leerplichtambtenaren zullen bij de inspectie worden aangesteld om de naleving van de leerplichtwet te controleren. Op het overtreden van de leerplichtwet is geldboete in de wet opgenomen.

De leerplichtambtenaren zullen in samenwerking met Justitie over (beperkte of bijzondere) opsporingsbevoegdheden moeten beschikken.

7. Overleg in het onderwijs: oudercommissie

Met de wet op het Basis Onderwijs wordt mede beoogd de democratie en dus de medezeggenschap in het onderwijs te bevorderen. Op de school dient een oudercom-

⁵ Grondslag en beginselen naar het recht voor de ondersteuning van het bijzonder onderwijs, Mr. J.M.F.Räkers', blz. 37.

missie te worden ingesteld die de schoolleiding adviseert over zaken het onderwijs betreffende. De oudercommissie is belangrijk in het onderwijs: naast het uitbrengen van adviezen, wordt ook ondersteuning gegeven aan bepaalde schoolactiviteiten. Dit zal de betrokkenheid van ouders bij de school vergroten.

8. Rechtsbescherming in het onderwijs

De school is de samenleving in het klein. Daarom wordt in deze wet op het Basis Onderwijs voldoende aandacht besteed aan democratie, medezeggenschap en de rechtsbescherming van de betrokkenen. Leerlingen hebben in het onderwijs een kwetsbare en ongelijke positie ten opzichte van de leerkrachten. In deze wet wordt uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor de rechten en plichten van de leerlingen.

De school dient een schoolreglement op te stellen waarin de rechten en plichten van leerlingen en leerkrachten beschreven staan. Het schoolreglement beoogt een ordelijke en respectvolle omgang in de school te bevorderen.

De schoolbesturen behoren een klachtencommissie in het leven te roepen, die zich zal buigen over de klachten. Tot slot wordt bepaald dat als een ouder of leerling een recht wordt verleend en ze hun recht niet kunnen uitoefenen vanwege omstandigheden, die hen redelijkerwijs niet kan worden toegerekend, dan moet het bevoegd gezag hen ondersteuning ter beschikking stellen door een onpartijdige deskundige.

9. Borging van kwaliteit in het Basis Onderwijs

De inspectie op het Basis Onderwijs is belast met het toezicht op het Basis Onderwijs en daardoor voor de borging van de kwaliteit. Hiertoe heeft de inspectie een set van bevoegdheden waaronder: inzage in boeken en bescheiden, regelmatig schoolbezoek, gesprekken met leerkrachten, ouders en leerlingen. Maar niet alleen de inspectie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Een veelheid van personen en instanties dragen bij om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Hiertoe moet in elk geval ook worden gedacht aan de ondersteunende instanties zoals: de afdeling Begeleiding, de afdeling Curriculumontwikkeling, het Examenbureau, bij- her-, en nascholingsactiviteiten. Op schoolniveau zijn het de leerkrachten, de leidinggevende en ook de ouders die aan de kwaliteit van het onderwijs meewerken.

10. Zorgverbreding en inclusief onderwijs

In de wet op het Basis Onderwijs wordt uitgegaan van het concept van zorgverbreding en inclusief onderwijs. Dat wil zeggen dat in het Basis Onderwijs leerlingen worden begeleid die vanwege lichamelijke en/of cognitieve beperkingen en/of andere problemen zoals huiselijke- of gedragsproblemen, het onderwijs niet goed kunnen volgen. Deze ondersteuning of begeleiding zal worden gegeven door de afdeling Begeleiding en door zorgteams die multidisciplinair functioneren (met remedial teachers, maatschappelijke werkers, logopedisten). In het Basis Onderwijs wordt er dus naar gestreefd alle leerlingen "binnenboord" te houden. Bovendien moeten tevens afhankelijk van de behandeling /zorg van de leerling de verantwoordelijke bureaus, waaronder Bureau Speciaal Onderwijs en het Pedologisch Instituut, worden ingeschakeld.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 (Begripsbepaling)

Als gelet wordt op de beheersvorm en de financieringsbronnen, zijn er drie soorten scholen: de openbare, de bijzondere en de particuliere scholen. De openbare scholen staan onder het beheer van de Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling en worden door de Staat bekostigd. De Bijzondere scholen worden gedeeltelijk uit de Staatskas bekostigd en staan onder beheer van een rechtspersoon naar Surinaams recht, hier een religieuze denominatie. Het particulier onderwijs wordt niet uit de Staatskas bekostigd, maar staat krachtens de Grondwet onder het toezicht van de overheid voor zover het de kwaliteit van het onderwijs betreft.

In deze wet is de mogelijkheid geopend dat de Minister van Onderwijs als bevoegd gezag van het openbaar onderwijs, zijn bevoegdheden delegeert aan openbare organen in het kader van de decentralisatie van bestuur. Het onderwijs wordt in de regel in het Nederlands gegeven. In bijzondere gevallen krijgt de Minister de mogelijkheid om hiervan af te wijken. Hierbij valt te denken aan het onderwijs aan kinderen van ouders, die een vreemde taal spreken en die voor een betrekkelijke korte periode in Suriname verblijven en onderwijs in hun moedertaal wensen te volgen. Hiervan kan ook worden afgeweken bij leerlingen uit de verre districten. Er kan indien nodig methodisch en didactisch van de Nederlandse taal worden afgeweken. De spreektaal, het milieu en de voeding zijn namelijk determinanten die mede bepalend zijn voor de hersenwerking. Na 1975 is gebleken dat vooral de groei voor het spreken van een internationale taal ook is toegenomen.

Artikel 2 (Doelstelling en uitgangspunten)

In dit artikel worden de doelstelling en uitgangspunten van het Basis Onderwijs geformuleerd. Het Basis Onderwijs is bestemd voor alle leerlingen van omstreeks 4 tot en met 12 jaar en wil een doorlopende ontwikkelings- en leerlijn waarborgen. Na het Basis Onderwijs doorlopen te hebben kan de leerling verder studeren in het voortgezet onderwijs. Het Basis Onderwijs beoogt leerlingen meer kansen te bieden en betere vorming. Daartoe zijn de breuklijnen tussen kleuteronderwijs en lager onderwijs komen te vervallen. Er dient sprake te zijn van een verticale leerstofplanning van 8 jaar. Het Basis Onderwijs zal extra zorg dienen te besteden aan leerlingen die, door welke

omstandigheid dan ook, leer- en gedragsproblemen hebben. Om deze leer- en gedragsproblemen te verhelpen dient het Basis Onderwijs via de daartoe bevoegde organen een zorgbeleid te formuleren. Het Basis Onderwijs leidt leerlingen op om in een multi-culturele samenleving te functioneren en die in staat zijn een bijdrage te leveren aan de opbouw van het land. Het sociaal-economisch kader wordt ook gediend door de leerlingen structureel de spaarzin bij te brengen, ze verder te informeren over de koopkracht en de keuze bij aanschaf van noodzakelijke gebruiksartikelen en consumptie. Het zogenaamde “kas-moneysysteem” heeft zijn nut in ons land bewezen.

De school behoort de voortgang van de prestaties nauwkeurig bij te houden en de ouder en de leerling hiervan periodiek, tenminste elk kwartaal, op de hoogte te stellen. Hierbij kan een leerlingvolgsysteem worden gebruikt. De Nederlandse taal is de instructietaal in het onderwijs, tenzij de Minister hiervan in bijzondere gevallen ontheffing verleent.

Ter voorbereiding op de aansluiting van ons onderwijs op de regio is het ook van belang dat de mogelijkheden voor de talen Engels, Spaans en Portugees worden verruimd, terwijl op voortgezet onderwijs niveau de nationale talen zoals het Sranang Tongo en de Sarnami en andere bedreigde talen zoals de Kwinties, Aloekoe's, Warau's, Wajarikoelis etcetera, worden bestudeerd. De mother-tongue approach heeft reeds bewezen culturele uitingen waaronder zang, dans en het snijden van platen te stimuleren, hetgeen in verhoogde mate de kans in deze Basisonderwijswet zal krijgen.

Artikel 3 (Structuur van het Basis Onderwijs)

In het Basis Onderwijs zijn de traditionele breuklijnen in het onderwijs verlaten. Er zijn twee onderwijskundige fasen ingevoerd, die pedagogisch-leerpsychologisch verantwoord zijn. Ze beogen geenszins om nieuwe breuklijnen te creëren. Er vinden dan ook geen selectieve toetsen plaats tussen deze fasen. Het Basis Onderwijs kenmerkt zich door een ononderbroken leerlijn en ontwikkeling van de leerling. Het hanteren van de twee bouwen heeft vooral een aantal praktische redenen, die met het innovatieproces te maken hebben en die betrekking hebben op de rechtspositie van de huidige leerkrachten in het onderwijs. Nadrukkelijk wordt vermeld dat de fasen geen breuklijnen zijn en er dus ook geen selectieve toetsen tussen de fasen worden afgenomen.

In lid 2 wordt het aantal klokuren onderwijs per fase aangegeven. Hierbij is uitgegaan van de praktijk in ons onderwijs en de regionale oriëntatie in onder andere het Caraïbisch gebied, de Unasurlanden, Finland etcetera.

In de onderbouw, de eerste vier jaren wordt tenminste 800 klokuren onderwijs gegeven, in de bovenbouw, terwijl er in de volgende vier jaren, tenminste 850 klokuren onderwijs wordt gegeven.

In het EFA Global Monitoring Report, 2008, “*Regional Overview Latin America and the Caribbean*”, wordt gerapporteerd dat van de 18 onderzochte landen in de regio er een gemiddelde van 790 vastgelegde klokuren zijn in de leerjaren 1 en 2 en ongeveer 795 in leerjaar 3 is. In het zesde leerjaar is dat gemiddeld 800 klokuren. Theoretisch kan worden uitgerekend dat het aantal uren dat maximaal besteed kan worden in ons onderwijs is:

42 weken (d.i. 52 weken minus 10 weken vakantie) onderwijs per jaar * 4,5 uur onderwijs per dag* 5 dagen per week = 945 klokuren.

Internationaal vergelijkend onderzoek in 125 landen in de wereld, laat zien dat de meeste scholen ongeveer 767 klokuren onderwijs bereiken.

Het is van belang dat men zich concentreert op factoren die de verspilling van tijd veroorzaken en het bevorderen van de actieve participatie van leerlingen bij het onderwijs. Onderzoek door het Bureau Lager Onderwijs (zie bijlage rapport Effectieve lesuren schooljaar 2012-2013) heeft ook uitgewezen dat de effectieve benutting van de onderwijstijd verhoogd moet worden. Door het afwegen van deze factoren is de onderwijstijd in deze wet vastgesteld.

In het kader van de vernieuwingen en aansluiting op de regio wordt door de implementatie van de naschoolse activiteiten beoogd dat de onderwijstijd wordt verhoogd van 4,5 klokuren naar minimaal 6 klokuren per dag.

Lid 3 geeft weer dat bij Staatsbesluit vanwege bijzondere, regionale of gewijzigde omstandigheden het aantal klokuren per schooljaar kan worden gewijzigd.

Artikel 4 (Leerplicht)

Ouders zijn verplicht hun kinderen omstreeks hun vierde levensjaar het Basis Onderwijs te laten bezoeken. De schoolleider draagt zorg voor de inschrijving van de leerlingen. De inschrijving van een leerling op een openbare of bijzondere school mag niet afhankelijk zijn van een financiële bijdrage. Aangezien er sprake is van leerplicht, kan de inspecteur dispensatie verlenen van deze plicht, bijvoorbeeld om huisonderwijs te laten ontvangen. De inspecteur zal zich er van vergewissen dat dit onderwijs voldoet aan de door MINOV gestelde voorwaarden en eisen. Het is wenselijk dat er speciale leerplichtambtenaren worden aangesteld, die nagaan of de verplichting dat de kinderen de

school bezoeken, wordt nageleefd. De taken en bevoegdheden van deze leerplichtambtenaren, zullen in samenwerking met de inspectie en andere

bevoegde instanties, in de leerplichtwet worden opgenomen. Het niet voldoen aan de leerplicht is een overtreding waarop een sanctie is gesteld in de vorm van een geldboete zoals is omschreven in artikel 28.

Ondanks de door Suriname geratificeerde ILO conventie en mede op verzoek van Caricom, waar Suriname lid van is, inzake de toetreding van de arbeidsmarkt op 14 jarige leeftijd, is Suriname akkoord gegaan de leeftijdsgrens te verhogen naar 15 jaar.

De leerplicht beweegt zich bovendien kwantum - wetenschappelijk van lokaliteit naar nonlokaliteit.

Artikel 5 (Toelating, doorstroming en afsluiting)

Het beleid is erop gericht dat alle kinderen het Basis Onderwijs volgen en dat de school over voldoende mogelijkheden moet beschikken om leerlingen die niet mee kunnen op te vangen, te ondersteunen en verder te helpen. Dit is de primaire taak van het Basis Onderwijs. Echter kunnen er zich situaties voordoen waarin het Basis Onderwijs te weinig mogelijkheden heeft om de leerling adequate ondersteuning te geven. In deze situaties zal de school in samenspraak met de ouders en daartoe gespecialiseerde personen, zoals remedial teachers, schoolbegeleiders of interne begeleiders, logopedisten en maatschappelijke werkers of instanties, naar een passende onderwijsvorm voor de leerling moeten zoeken. Reeds bij de toelating kan blijken dat het kind zodanige fysieke en/of psychische beperkingen heeft dat verwijzing naar een andere onderwijsvorm in het belang van het kind is.

De drie jarige kinderen welke de instaptoets voor leerbereidheid en schoolrijpheid hebben gehaald worden ook toegelaten tot het Basis Onderwijs. De mens is namelijk homo discens, aldus lerend opweg vanaf voor de geboorte tot na de dood. Dit creëert de mogelijkheid voor kinderen om zo vroeg als mogelijk het leerproces in te stappen.

De interne doorstroming in het Basis Onderwijs vindt plaats op grond van de geleverde prestaties door de leerling. Het Examenbureau is belast met het ontwikkelen van objectieve toetsen voor het Basis Onderwijs. Zoveel mogelijk zal gebruik moeten worden gemaakt van verschillende toetsvormen: schriftelijke toetsen, verslagen, portfolio's, werkstukken, presentaties, observaties, etc.

Overgangsnormen worden door een Ministeriële Beschikking geregeld, teneinde zoveel mogelijk uniformiteit te bewerkstelligen.

De leerling ontvangt aan het einde van het Basis Onderwijs, nadat de basisschool met goed gevolg is doorlopen, een diploma en cijferlijst ondertekend door de schoolleider.

Een leerling die de school tussentijds verlaat ontvangt een verklaring dat de geleverde prestaties aangeeft, terwijl zij die de 6^e klas doorlopen hebben een getuigschrift ontvangen.

Bij aanneming van deze wet komt de huidige GLO-toets te vervallen. De doorstroming van het Basis Onderwijs naar het Voortgezet Onderwijs voor Junioren zal onder verantwoordelijkheid van de schoolleiding (Basis Onderwijs), de ouders, de Inspectie en de te hanteren normen geschieden.

Artikelen 6 en 7 (Schoolplan)

Het schoolplan is het document dat de school opstelt en waarin de verschillende aspecten die betrekking hebben op de school beschreven worden. Het betreft ook de inhoud van het onderwijs. In het schoolplan komt de autonomie van de school volledig tot uitdrukking. De school heeft de opdracht en mogelijkheid om beleid te voeren op verschillende terreinen: zorgbeleid, onderwijskundig beleid, personeelsbeleid en financieel- en materieel beleid. Het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling (afdeling Curriculumontwikkeling) geeft doelstellingen, richtlijnen, modellen en aanwijzingen voor de invulling van het schoolplan. Deze komen tot uitdrukking in ondermeer een kernleerplan met eindtermen, doelen en toetsingscriteria. De bijzondere scholen geven uitdrukking aan de vrijheid van onderwijs, zoals geregeld in de Grondwet, door nadere richtlijnen aan hun scholen te geven ter verwerking in het schoolplan. De schoolplannen worden naar de Inspectie gezonden ter toetsing en advisering.

Artikel 8 (Inhoud onderwijs onderbouw)

Het onderwijs in de onderbouw wordt neergelegd in een speelwerkplan. Jonge kinderen leren voornamelijk door spel, door te exploreren, te onderzoeken en te ontdekken. Daarom moet de leeromgeving van het kind zodanig worden ingericht dat ze de gelegenheid krijgen om de wereld om hen heen spelenderwijs (“Learning by doing”) te ontdekken.

In dit speelwerkplan worden de onderwijsactiviteiten beschreven. De traditie om met een weekrooster te werken wordt niet langer verplicht gesteld. Scholen hebben een grote

vrijheid om de onderwijsactiviteiten te verdelen in de tijd. Er kan in blokken gewerkt worden.

Het is daarom essentieel dat de school en alle actoren die betrokken zijn bij het ontwikkelen en vaststellen van het speelwerkplan en bij het verder samenstellen van het speelwerkplan, de standaarden voor ECD (aanbevelingen en normeringen) voor de vroege Kindontwikkeling en stimulatie (Early Childhood Development) volgen.

Het curriculum van de onderbouw van het Basis Onderwijs bestaat uit de volgende vijf leergebieden:

1. Taal (Nederlands, Engels, Spaans): Taal met plezier (schrijven , lezen);
2. Rekenen/Wiskunde;
3. Oriëntatie op jezelf en de wereld (sociale vakken en natuuronderwijs);
4. Kunst- en cultuureducatie;
5. Bewegingsonderwijs.

In dit artikel wordt aangegeven aan welke onderwijskundige aspecten tenminste aandacht moet worden besteed. Ook hier wordt aan de school ruimte voor eigen inbreng gegeven.

Artikel 9 (Inhoud onderwijs bovenbouw)

Het schoolwerkplan is het onderwijskundige kader van de school voor het Basis Onderwijs voor de bovenbouw. In het schoolwerkplan geeft de school weer hoe ze de vakken in de tijd zal verdelen. Het kan een rooster bevatten, maar geeft ook ruimte voor andere indelingsvormen.

In de bovenbouw zal specifiek aandacht moeten worden besteed aan attituden, kennis en vaardigheden. Basic Life Skills, preparatorische en participatorische vaardigheden, burgerschaps- en natievorming zijn belangrijke onderdelen van het schoolwerkplan om in de multiculturele samenleving te kunnen functioneren. Basic Life skills zijn de vermogens tot adaptief en positief gedrag, waardoor individuen in staat zijn effectief met de eisen en uitdagingen van het leven om te gaan. De preparatorische en participatorische vaardigheden ondersteunen de leerlingen bij een keuze voor participatie binnen de maatschappij op weg naar een toekomstig beroep. Het gaat om vaardigheden die passen binnen de volgende vijf thema's: gezondheid en welzijn, voeding en lichamelijke beweging, zelf en interpersoonlijke relaties, menselijke seksualiteit, milieubeheer en etniciteit.

Het Ministerie dient richtlijnen op te stellen, modellen te maken en aanwijzingen te geven voor het invullen van het schoolwerkplan van de scholen. Bij het opstellen van een schoolwerkplan kunnen clusters van scholen betrokken worden of scholen van een

bepaalde denominatie. De inspectie krijgt de schoolwerkplannen ter inzage en maakt daarvan gebruik bij de inspectiewerkzaamheden. Het bevoegd gezag stelt de schoolwerkplannen vast en heeft aldus voldoende mogelijkheid om eigen onderwijskundige inzichten daarin te verwerken. Hierbij dient er bijzondere aandacht besteed te worden aan mensenrechten educatie en community service, waardoor de kinderen in het algemeen en in het bijzonder de kansarmen de mogelijkheid voor sociale communicatie wordt geboden.

Het curriculum van de bovenbouw van het Basis Onderwijs bestaat uit de volgende vijf leergebieden:

1. Taal (Nederlands, Engels, Spaans): Taal voor jouw (schrijven , lezen);
2. Rekenen/Wiskunde/Eenvoudige statistieken;
3. Wereldoriëntatie;
4. Kunst- en cultuureducatie;
5. Lichamelijke Opvoeding.

Voor elk leergebied zijn einddoelen geformuleerd, waarbij voor elk einddoel tussendoelen zijn uitgezet voor zowel de onderbouw als de bovenbouw. De tussendoelen van de verschillende leergebieden zijn ook op elkaar afgestemd, zodat ook tussen leergebieden samenhang ontstaat. Naast de inhoudelijke kennis, vaardigheden en attitudes, besteden de leergebieden expliciet aandacht aan het incorporeren van de vormingsgebieden.

Artikel 10 (Schoolreglement)

Elke school dient een schoolreglement te hebben om de omgangsvormen in de school te regelen. De school is de “samenleving in het klein”, daarom zijn de omgangsvormen daar zo belangrijk. Het gaat om respectvolle aandacht voor de leerling en communicatieve openheid. In het schoolreglement wordt aangegeven hoe de school het gedrag van leerlingen en leerkrachten zal regelen. De huidige schoolreglementen hebben nog teveel het karakter van plichten en verboden voor de leerlingen. Over de rechten van leerlingen wordt zelden of nooit gesproken. Leerlingen hebben rechten op de school. Die dienen ook in het reglement te worden opgenomen en staan in artikel 10 lid 4 vermeld. Het reglement beoogt goede omgangsvormen te waarborgen. Het reglement is niet meer dan een hulpmiddel daarvoor. Fatsoen en respectvol optreden laten zich in het algemeen moeilijk juridisch regelen.

Leerlingen kunnen slechts van school verwijderd worden na verkregen toestemming van de inspectie, die de grondslag van deze beslissing onderzoekt aan de hand van de criteria van redelijkheid en billijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Leerlingen kunnen ook via de ouders hun beklag doen over de toepassing van de regels uit het schoolreglement.

Artikel 11 (Oudercommissie en medezeggenschap)

We hebben in ons onderwijs reeds ervaring met het fenomeen oudercommissies. De oudercommissies hadden evenwel geen wettelijke grondslag. In deze wet wordt de wettelijke grondslag voor de oudercommissies gegeven. De oudercommissies krijgen wettelijke bevoegdheden als van een medezeggenschapsorgaan.

Democratie is een belangrijke norm in de samenleving en dient ook in het onderwijs gepraktiseerd te worden. In het onderwijs is nog weinig ervaring opgedaan met het fenomeen “medezeggenschap.” Het zal zeker training en begeleiding vergen om medezeggenschap in het onderwijs te introduceren. Daarbij mogen we niet vergeten dat ouders vaak onvoldoende tijd hebben om hieraan deel te nemen. Het is gewenst om ook op het niveau van de school bezig te zijn met democratie en zeggenschap. De problemen zijn grotendeels oplosbaar door voorlichting, training(en), opleiding en begeleiding. De oudercommissie heeft enerzijds een adviserende taak naar de directie. Anderzijds is zij behulpzaam bij allerlei activiteiten van de school. Het Minov stelt door tussenkomst van de schoolleiding een richtlijnenboekje ter hand.

Artikel 12 (Toezicht door inspectie)

De inspecteurs zijn “de ogen en oren” van de Minister in het onderwijs. De inspectie valt in deze wet direct onder de Minister en oefent het toezicht op de scholen uit onder zijn gezag. De inspectie staat onder leiding van de Inspecteur-generaal, die in direct contact staat met de Minister en de departementale leiding.

De inspectie heeft toegang tot alle scholen van het Basis Onderwijs en kan alle bescheiden opvragen in het kader van de uitoefening van haar taken.

De inspectie is belast met het toezicht op het openbaar onderwijs, op het bijzonder onderwijs en op het particulier onderwijs. In deze wet valt de inspectie rechtstreeks onder de Minister en rapporteert aan hem. Door het plaatsen van de inspectie direct onder de Minister, wordt voldaan aan internationale standaarden. Deze vereisen objectieve rapportages over de stand van zaken in het onderwijs en directe rapportages aan de leiding van het Ministerie. Hierdoor kunnen de inspectierapporten over de kwaliteit van het onderwijs ook de Nationale Assemblee bereiken. In deze wet wordt de vertrouwens-inspecteur geïntroduceerd, die wordt belast met de problematiek van fysiek en psychisch geweld, seksuele intimidatie en misbruik en spirituele belangen. Het is duidelijk dat de inspecteurs, die mede met deze taak worden belast een gedegen training en opleiding zullen dienen te volgen over deze problematiek.

In lid 4 worden de hoofdtaken van de inspectie weergegeven. Bij Staatsbesluit zullen nadere regels over de inspectie worden gegeven.

Artikel 13 (Klachtenregeling)

In deze wet op het Basis Onderwijs wordt een klachtenregeling in het onderwijs geïntroduceerd. Tot nu toe waren ouders verstoken van de mogelijkheid om een klacht in te dienen tegen beslissingen of handelingen van het onderwijzend personeel. Aan ieder bevoegd gezag wordt opgedragen om een klachtencommissie in te stellen en een klachtenregeling te maken. Aangezien er hele kleine denominaties zijn, die wellicht niet in staat zijn om een klachtencommissie in het leven te roepen, is de mogelijkheid gegeven dat er een klachtencommissie voor meerdere denominaties functioneert. Het is zelf denkbaar, en wellicht ook aan te bevelen, dat voor het geheel Bijzonder Onderwijs een klachtencommissie functioneert.

Artikel 14 (Organisatiebureaus)

De organisatiebureaus zijn in feite een afsplitsing van de inspectorale taken. In de loop van de tijd hebben deze bureaus eigenstandige taken gekregen en opereren als zelfstandige dienstonderdelen, in nauw overleg met de inspectie. Deze wet geeft de wettelijke grondslag voor de organisatiebureaus. De organisatiebureaus houden zich bezig met het personeelsbeleid en met het organisatiebeleid van leerkrachten in dienst van het openbaar onderwijs. De organisatiebureaus voeren het personeels- en organisatiebeleid uit onder gezag van de Minister. In deze wet zullen de organisatiebureaus de scholen ook adviseren over hun personeels- en organisatiebeleid.

Artikel 15 (Begeleiding, her- en bijscholing)

Begeleiding, her-, na- en bijscholing zijn onlosmakelijk verbonden aan innovaties in het onderwijs. Leerkrachten dienen in de dagelijkse praktijk van het onderwijs begeleiding te ontvangen om hen te motiveren en te ondersteunen. Her-, na- en bijscholing zullen permanent aanwezig zijn voor de leerkrachten.

Artikel 16 (Examenbureau)

Het Examenbureau is belast met het ontwikkelen van toetsen en andere objectieve meetinstrumenten ten behoeve van het onderwijs. Oorspronkelijk was het Examenbureau belast met de toetsontwikkeling voor de overgang van het zesde leerjaar naar het vervolgonderwijs. Per ingang van het schooljaar 2013-2014 wordt deze toets afgeschaft. De taken van het Examenbureau zullen uitgebreid worden. Het Examenbureau krijgt in deze wet een wettelijke grondslag en krijgt opgedragen het ontwikkelen, organiseren en analyseren van toetsen en examens ten behoeve van het Basis Onderwijs. De toetsen en andere meetinstrumenten zijn bestemd om de kwaliteit van het onderwijs te meten en voor de diagnose en selectie van leerlingen. Ook vergelijkend onderzoek, tussen scholen en ook regionaal, behoort tot de taak van het Examenbureau.

Artikel 17 (Bevoegdheid geven van onderwijs)

Om onderwijs in het Basis Onderwijs te mogen geven moet aan vier voorwaarden zijn voldaan. Men moet in het bezit zijn van: een verklaring van goed gedrag, een verklaring omtrent de gezondheid en een bewijs van bekwaamheid om onderwijs te geven. Voorts mag de persoon niet krachtens rechterlijke uitspraak van het geven van onderwijs zijn uitgesloten. Ook de HIV besmette personen mogen niet uitgesloten worden van het geven van onderwijs en mag er in geen geval sprake zijn van discriminatie vanwege hun status. Bij Staatsbesluit wordt een aantal zaken nader geregeld: de akten, diploma's etc. die de bevoegdheid geven tot het geven van onderwijs in het Basis Onderwijs en de eisen om leiding te geven aan een school voor het Basis Onderwijs.

Artikel 18 (Personeel van de school)

Tot het personeel van de Basisschool behoren het onderwijzend personeel, het niet-onderwijzend of ondersteunend personeel en het managementteam, bestaande uit de schoolleider en diens vervangers van de onder- en bovenbouw. In het onderwijssysteem vormen thans het hoofd van de kleuterschool en het schoolhoofd het management team. In deze wet wordt de directie van de school gevoerd door een managementteam, bestaande uit de leidinggevendenden van de bestaande schooltypen. Een dergelijke constructie veroorzaakt de minste organisatorische en rechtspositionele problemen waardoor de overgang van het oude naar het nieuwe systeem zonder veel problemen op dit gebied kan plaatsvinden. Het is natuurlijk noodzakelijk dat er voldoende begeleiding plaatsvindt om als managementteam te kunnen functioneren. Hiertoe zal een statuut voor het managementteam worden opgesteld, waarin de taken, bevoegdheden en verant-

woordelijkheden worden aangegeven. Ook communicatie-aspecten zullen worden opgenomen in het statuut voor het management. Bij het oprichten van nieuwe scholen voor het Basis Onderwijs, zal natuurlijk voor een andere constructie worden gekozen.

Bij de inwerking treden van deze wet vindt er een naamswijziging plaats van het Bureau Lager Onderwijs (BLO) naar het Bureau Basis Onderwijs (BBO/VOJ).

Alle personeelsleden worden door het bevoegd gezag benoemd, geschorst en ontslagen. Voor het openbaar onderwijs zijn het de organisatiebureaus die daatoe gemandateerd zijn door de Minister.

Bij de benoeming tot leerkracht wordt de eedsformule uitgesproken. Leerkrachten hebben een verantwoordelijke functie in de samenleving en dat wordt tot uitdrukking gebracht in het afleggen van de eedsformule.

Artikel 19 (Autonomie)

Het onderwijsbeleid is gericht op het vergroten van de autonomie van de scholen. Vergroten van autonomie leidt niet alleen tot meer verantwoordelijkheid van de school zelf, maar biedt ook meer mogelijkheden om te werken aan de kwaliteit van het onderwijs. De autonomie van de scholen bestrijkt een veelheid van aspecten. Er kan onderscheid worden gemaakt in: normatieve autonomie, bestuurlijke of organisatorische autonomie, onderwijskundige autonomie, personele autonomie en financiële en materiële autonomie. De overheid behoudt hierbij uiteraard de verantwoordelijkheid over een aantal taken zoals:

- de deugdelijkheid van het onderwijs;
- de beheersbaarheid van de kosten;
- de centrale regievoering van het schoolwezen;
- het formuleren van de sociale en maatschappelijke doelen voor het onderwijs;
- het formuleren van de civiele effecten van de diploma's.

De school is voorts gehouden om een eigen pedagogisch beleid met betrekking tot de leerling te formuleren. Dit beleid betreft ook de wijze waarop de school omgaat met leerlingen die in het onderwijs minder goed mee kunnen. De school zal gebruik moeten maken van zorgteams bestaande uit onder meer: remedial teachers, logopedisten en interne begeleiders om deze leerlingen te begeleiden.

Zoals reeds is gesteld heeft autonomie ook betrekking op de financiële armslag van de school. De school krijgt hier een wettelijke grondslag om een eigen schoolkas te beheren

en krijgt daarbij de verplichting om verantwoording af te leggen over het beheer daarvan.

Ook op het stuk van het personeelsbeleid krijgt de school meer armslag. Het is nu gebruik dat de school een leerkracht krijgt toegewezen door een organisatiebureau zonder daartoe veel invloed op te kunnen uitoefenen. In deze wet kan de school door middel van een personeelsplan, waarin de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbehoeften zijn geformuleerd, een personeelsbeleid voor de school formuleren. Dit kan met de organisatiebureaus besproken worden.

Artikelen 20 en 21 (Openbaar en bijzonder onderwijs)

We kennen drie beheersvormen in het onderwijs: het openbaar onderwijs, het bijzonder onderwijs en het particulier onderwijs. Het bijzonder onderwijs wordt gedeeltelijk door de Staat bekostigd. Het particulier onderwijs ontvangt geen subsidie van de Staat.

Krachtens artikel 38 lid 2 van de Grondwet is het geven van onderwijs vrij, behoudens het toezicht van de Staat op alle onderwijsinstellingen van publieke aard ter naleving van het nationale onderwijsbeleid. Onder “onderwijsinstellingen van publieke aard” worden alle instellingen verstaan, waarvoor de inschrijvingen algemeen open staan. Deze instellingen staan onder toezicht van de Staat.

Het openbaar onderwijs is voor iedere leerling toegankelijk onderwijs zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Het openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging en respect van ieders godsdienst of levensbeschouwing. Ook stelt het openbaar onderwijs zich ten doel bij te dragen aan de vreedzame ontwikkeling van de multiculturele samenleving.

Bijzondere scholen worden gedeeltelijk gesubsidieerd door de Staat. De denominaties, gevestigd op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag, krijgen subsidies van de Staat indien ze voldoen aan bepaalde bekostigingsvoorwaarden die de kwaliteit van het onderwijs betreffen.

In deze wet zijn geen voorstellen gedaan om de bekostigingsregels te wijzigigen. Bij Staatsbesluit zullen de bekostigingsregels en de subsidievoorwaarden nader worden vastgesteld.

Bijzondere scholen kunnen leerlingen op grond van wangedrag niet verwijderen cq afschrijven dan na bekomen toestemming van de inspectie, daargelaten de mogelijkheden van het indienen van een klacht door de ouder. Het bevoegd gezag heeft de verplichting een passende school voor de leerling te zoeken.

Artikel 22 (Onderwijs overlegplatform)

In de wet op het 8-jarige Basis Onderwijs wordt veel aandacht gegeven aan overleg, inspraak en rechtsbescherming in het onderwijs als randvoorwaarden om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. In dit artikel wordt het overleg met het Bijzonder onderwijs geïnstitutionaliseerd. Hiermee wordt de wettelijke basis gelegd voor de beleidsvisie in het beleidsplan 2005-2010 van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, p.15: “*in de komende periode zal de samenwerking met het Bijzonder Onderwijs institutioneel worden versterkt*”. Daarnaast heeft de Minister de mogelijkheid om andere actoren in het onderwijs in het overlegplatform tijdelijk of permanent uit te nodigen om aan dit overleg deel te nemen. Het is gewenst dat de verschillende denominaties met elkaar overleggen over onderwijsaangelegenheden met het doel het onderwijs te verbeteren. Hierbij is het van belang dat openbaar en bijzonder onderwijs elkaar ontmoeten in een overlegplatform. Tenminste twee maal per jaar wordt overleg gevoerd in het platform. Om de importantie van dit overleg te benadrukken is de Directeur van MINOV qualitate qua voorzitter van het overleg. De verdere vormgeving en werkwijze van dit onderwijsoverlegorgaan wordt geregeld bij Ministeriële Beschikking,

Artikel 23 (Oprichting, bekostiging en opheffing bijzondere scholen)

Indien het Bijzonder Onderwijs nieuwe scholen wenst op te richten zal het daartoe een verzoek moeten indienen bij de Minister, die binnen zes maanden op dit verzoek moet beslissen. Op een negatieve beslissing staat beroep op de President open.

De bekostiging van het Bijzonder Onderwijs zal op een moderne grondslag geschoeid zijn en wordt geregeld bij Staatsbesluit. De normen en criteria zullen worden aangegeven bij Staatsbesluit.

Artikel 24 (Speciale voorzieningen in het Basis Onderwijs)

Dit artikel geeft aan de Minister de wettelijke grondslag om beleid te formuleren en bijzondere voorzieningen te treffen voor leerlingen die extra zorg behoeven, het wegwerken van onderwijsachterstanden en ter ondersteuning en stimulering van getalenteerde leerlingen.

In dit artikel heeft het bevoegd gezag de verplichting om, zo mogelijk in onderling overleg, voorzieningen te treffen om onderwijsachterstanden die zijn veroorzaakt door externe omstandigheden, waarbij ondermeer gedacht wordt aan staking, overstromingen, ziekten, op te heffen.

De schoolgebouwen van het Openbaar Onderwijs en de daarbij behorende faciliteiten kunnen onder omstandigheden buiten de schooltijden worden ingezet voor maatschappelijke en culturele activiteiten voor de gemeenschap. Hierdoor wordt het schoolgebouw multifunctioneel ingezet ten dienste van de samenleving.

Afstandsonderwijs zal in het gehele land worden ingezet als onderdeel van het onderwijs achterstandsbeleid van het ministerie.

Ook zal aandacht worden geschonken aan leerlingen die over bijzondere talenten beschikken. Deze talenten kunnen zich op velerlei gebied manifesteren, zoals: cognitief/intelligentie, sport, dans, drama en muzikaal, waaronder thans gebleken is op het gebied van kawina, kaseko, hip-hop. Het Ministerie kan voor deze leerlingen beleid formuleren en middelen in de personele en materiële sfeer beschikbaar stellen.

Onderzoek toont aan dat voorschoolse activiteiten van belang zijn voor de emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling van het kind. Gebleken is dat voorschoolse educatie (*Early Childhood Development*) van belang is om de schoolrijpheid en leerbereidheid te bevorderen. ECD stimuleert de totale ontwikkeling van het kind en verlaagt het percentage dropouts. De intellectuele en sociale vaardigheden worden door de ECD verbeterd. In dit artikel is ECD gemaakt tot een beleidsprioriteit en wordt de mogelijkheid geopend dat de school in het speelwerkplan ruimte biedt voor voorschoolse activiteiten. Het beleid van het Ministerie is erop gericht dat deze voorschoolse activiteiten zoveel mogelijk plaatsvinden in overleg en samenwerking met andere ministeries en instanties.

Artikel 25 (Bijzondere maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van het Basis Onderwijs)

Leerkrachten moeten in het kader van het professionaliseren van hun beroep zich verplicht bijscholen, omscholen en professionaliseren. Dit zal bijdragen tot de kwaliteitsverbetering van het onderwijs, maar ook tot de pedagogisch-didactische bekwaamheid van de leerkracht in het algemeen. Het ligt in de bedoeling dat de vorming van het kind in de beginschooljaren adequaat plaatsvindt door hoogst bevoegde leraren, zoals de basis wordt gelegd voor met name een vlotte doorstroom naar de hogere leerjaren. Cognitieve ontwikkeling alsook sensomotorische ontwikkelingen zullen de ontplooiingsmogelijkheden van het jonge individu vergroten. Verder worden er ook speciale incentives gegeven om de leerkrachten te stimuleren het beste uit zichzelf te halen.

Artikel 26 (Gezondheid en veiligheid)

In dit artikel wordt aangegeven dat elke school een gezondheids- en veiligheidsbeleid dient te hebben, welke de veiligheids- en gezondheidstoestand op de school waarborgt. Het ministerie en de daartoe bevoegde gezagen dragen de zorg voor dit gezondheids- en veiligheidsbeleid op de school, waarbij onder meer de “nutrition en safety standards” in acht worden genomen.

Suriname als deel van het veelstromendland (Guyana) moet ook met betrekking tot de gezondheid en veiligheid van onze leerlingen een uiterst preventieve aanpak betrachten, waardoor het verdrinken van onder andere leerlingen niet meer mag voorkomen.

Er zal gewerkt worden aan de preventie van obesitas en andere welszijnsziekten, door in de eerste plaats extra controle uit te voeren op de te verstrekken vergunningen voor eetgelegenheden op scholen. De vergunninghouders alsook de plaatselijke omstandigheden moeten door het BOG en de Inspectie gekeurd worden, terwijl gestructureerde en planmatige controle op de voedingsmiddelen wordt uitgeoefend.

Refererende naar het Ontwikkelingsplan (2012-2016), waarin hoge prioriteit wordt gegeven aan met name de veiligheid, zal in aansluiting hierop in het curriculum worden opgenomen dat de leerlingen ook verantwoordelijk zijn voor de veiligheid in de buurten. Het curriculum zal een inleiding bevatten met betrekking tot de externe veiligheid, waardoor onze leerlingen betrokken worden bij de uitvoering van de ontwikkelingsprojecten met name de leerlingen in de grensdistricten.

Artikel 27 (Overgangsbepalingen)

In de overgangsbepalingen wordt aangegeven dat bij de invoering van deze wet de leerkrachten hun bevoegdheid tot het geven van onderwijs behouden tot er op dit stuk een nieuwe regelgeving in werking treedt. De begrippen kleuteronderwijs en de lagere school zullen niet meer functioneel zijn. Deze overgangsbepaling beoogt ook om rechtspositionele problemen bij de invoering te voorkomen.

De leidinggevendenden van de kleuterschool en de lagere school vormen tezamen het managementteam van het nieuwe Basis Onderwijs. Bij Staatsbesluit zullen nadere regels worden gegeven.

Artikel 28 (Strafbepalingen)

In dit artikel wordt geregeld de strafbepaling bij het overtreden van de leerplicht.

Artikelen 29 en 30 (Slotbepalingen)

In artikel 29 wordt aan het bevoegd gezag de verplichting opgelegd om voldoende ondersteuning te geven aan personen die hun recht zoeken en dat door omstandigheden niet zelf kunnen doen.

De invoering van deze wet wordt bij Staatsbesluit geregeld. Gelet op de complexiteit van deze innovatie is het mogelijk om de invoering gefaseerd te doen plaatsvinden.

De Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling is belast en verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet.

De Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling

Ir. A. Adhin

Research AVOS

- I. Referenties
- II. Historisch research
 - 1. Wettelijke regelingen Nationaal Archief
 - 2. Wettelijke regelingen Bibliotheek De Nationale Assemblee

I. Referenties

- *AVOS: door de minister ingesteld platform voor aanpassing en vernieuwing van de onderwijswetgeving voor het 8 jarige Basis Onderwijs van Suriname bestaande uit Dr. Humphrey Bergraaf (PhD/EdD)-lid tevens voorzitter, Ruben Soetosenojo ex-onderdirecteur /directeur Minov-lid tevens ondervoorzitter, Anuskha Abdoelrahman B.Tech.-lid tevens secretaris, Dr. Ewald Plet-lid, Drs. Gladys Sapoen-lid, Drs. Henri Blinker-lid, Dhr. Jimmy Chin Chan Sen Coördinator BLO-lid en Dhr. Kris Sardjoe Coördinator BLO-lid;*
- *Concept 11-jarig Basis Onderwijswet 2009 (BEIP-MINOV);*
- *Lijst van Onderwijs wetten en regelingen Nationaal archief (83 wettelijke regelingen) en DNA Bibliotheek (194 wettelijke regelingen);*
- *Consult Voorzitter van de Nationale Assemblée en de Voorzitter van de commissie Onderwijs van de Nationale Assemblée;*
- *Rapport effectieve uren schooljaar 2012-2013;*
- *Richtlijnen voor het opzetten en onderhouden van Oudercommissies (Ouderparticipatie Stimulerende Unit);*
- *De onderwijsgevenden van Districtskwekeling tot Bachelor Advies (2006) Bergraaf, Chin Chan Sen en Tonawi;*
- *Evaluatie verslag schooljaar 2012/2013 met de schoolleiders van het Openbaar Basis Onderwijs: coördinatoren BLO (Dhr. Chin Chan Sen, Dhr. Sardjoe en de Dhr. Tonawi;*
- *Doelmatigheidsonderzoek 2008 (Ing. H. Staphorst, Commentaar H.Bergraaf en research-assistent Dhr. Chin Chan Sen);*
- *Doelmatigheidsonderzoek 2012 (Ing. H. Staphorst, research Dhr. Chin Chan Sen);*
- *Begrotingswet van 2012 tot vaststelling van de 13-E Afdeling van de Ontwerpbegroting inzake Uitgaven en Ontvangsten voor het dienstjaar 2012 betreffende het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling p.7;*

- *Verslag Past Life Therapeutische Behandelingen: Onderdeel Past Life Sessies voor leerlingen van MULO Wageningen (teamleider dhr.L.A.A. Pocornie, dhr. A. Amatali, dhr.R. Nanden, dhr.H. Mungra mei 2013, vertrouwelijk);*
- *OAS: Summary of decisions made during meetings between Minister of Education and Community Development of Suriname, the Honorable Shirley Sitaldien, Chair of the Inter-American Committee on Education (CIE) and The CEI Technical Secretarial regarding preparations for the VI Regular Meeting of the CIE;*
- *UNASUR: General Rules and Regulations of the Union of South-American Nations;*
- *Seminar (11-jarig) Basis Onderwijs voor een respectievelijk aantal schoolleiders en organisatiebureaus inzake aanpassingen, aanvullingen, correcties, barrières etcetera van de Conceptwet Basis Onderwijs door het MINOV.*

II. Historisch research

1. Wettelijke regelingen Nationaal Archief
2. Wettelijke regelingen Bibliotheek De Nationale Assemblée